

Zakon o naplati cestarine

Sadržaj

- I. OPĆE ODREDBE
- II. CESTARINA
- III. NAPLATA CESTARINE U REPUBLICI HRVATSKOJ
- IV. POSEBNE ODREDBE VEZANE ZA PLAĆANJE CESTARINE
- V. EUROPSKA ELEKTRONIČKA NAPLATA CESTARINE (EENC)
- VI. OBRADA PODATAKA I RAZMJENA INFORMACIJA O NEPLAĆANJU CESTARINE
- VII. NADZOR NAPLATE CESTARINE
- VIII. NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA
- IX. PREKRŠAJNE ODREDBE
- X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet Zakona

Ovim se Zakonom uređuje naplata cestarine, propisuje obveza uspostave jedinstvenog sustava elektroničke naplate cestarine u slobodnom prometnom toku, uređuju pitanja pružanja usluge europske elektroničke naplate cestarine, uređuje nadzor upotrebe autoceste i objekta pod naplatom te se propisuje prekršajna odgovornost za kršenje propisanih obveza.

Članak 2.

Usklađivanje Zakona s pravnim poretkom Europske unije

Ovim se Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzimaju sljedeći akti Europske unije:

- Direktiva (EU) 2022/362 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. veljače 2022. o izmjeni direktiva 1999/62/EZ, 1999/37/EZ i (EU) 2019/520 u pogledu naknada koje se naplaćuju za korištenje određenih infrastruktura za vozila (SL L 69, 4. 3. 2022.)
- Direktiva (EU) 2019/520 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2019. o interoperabilnosti elektroničkih sustava za naplatu cestarine i olakšavanju prekogranične razmjene informacija o neplaćanju cestarina u Uniji (preinaka) (Tekst značajan za EGP) (SL L 91, 29. 3. 2019.).

Članak 3.

Pojmovi

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

- akreditacija je postupak, kojim se utvrđuje i kojim upravlja subjekt za naplatu cestarine, a koji pružatelj usluge Europske elektroničke naplate cestarine mora proći prije odobrenja pružanja usluge Europske elektroničke naplate cestarine u području Europske elektroničke naplate cestarine
- autocesta je javna cesta razvrstana kao autocesta na temelju zakona kojim se uređuje cestovna infrastruktura
- automatizirano pretraživanje je proces internetskog pristupa bazama podataka država članica Europske unije koje sadrže podatke o vozilima i vlasnicima odnosno korisnicima vozila
- bitno izmijenjen režim naplate cestarina ili naknada je režim naplate cestarina ili naknada u kojem se očekuje da će izmjena cijena povećati prihode za više od 10 % u usporedbi s prethodnom obračunskom godinom, isključujući učinak povećanja prometa i nakon korekcije za inflaciju mjerenu na temelju promjena u harmoniziranom indeksu potrošačkih cijena za cijelu Europsku uniju, isključujući energiju i neprerađenu hranu, kako ga je objavila Europska komisija
- cestarina je naknada za upotrebu autoceste ili objekta pod naplatom, čiji se iznos određuje u skladu s odredbama ovoga Zakona
- elektronički sustav za naplatu cestarine je sustav za naplatu cestarine u kojem se obveza korisnika da plati cestarinu isključivo aktivira i povezana je s automatskim prepoznavanjem prisutnosti vozila na određenoj točki naplate cestarine, pomoću komunikacije na daljinu s opremom u vozilu ili automatskim prepoznavanjem registarskih pločica

7. elektronički sustav za naplatu cestarine u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: ESNC) je sustav za naplatu cestarine u slobodnom toku vozila, koji koristi tehnologiju propisanu ovim Zakonom, a u skladu s organizacijsko-poslovnim modelom pružanja dijeljenih usluga tijelima javnog sektora korištenjem zajedničkih poslovnih rješenja, zajedničkih usluga informacijsko-komunikacijske tehnologije i razmjenom podataka putem središnjeg sustava interoperabilnosti kao jedinstvenog sustava sigurne razmjene podataka između javnih elektroničkih sustava i usluga
8. Europska elektronička naplata cestarine (u daljnjem tekstu: EENC) je usluga naplate cestarine koju pružatelj usluge EENC-a pruža korisniku EENC-a, u jednom ili više područja EENC-a, na temelju ugovora
9. glavni pružatelj usluga je pružatelj usluge naplate cestarine sa specifičnim obvezama, kao što je obveza potpisivanja ugovora sa svim zainteresiranim korisnicima, ili posebnim pravima, kao što su posebna naknada ili zajamčeni dugoročni ugovor, različitima od prava i obveza drugih pružatelja usluga
10. Hrvatske autoceste d. o. o. je društvo s ograničenom odgovornošću za upravljanje, građenje, rekonstrukciju i održavanje autocesta osnovano na temelju zakona kojim se uređuje cestovna infrastruktura i ima prava i obveze subjekta za naplatu cestarine
11. imenovani subjekt za naplatu cestarine je pravna osoba koja u području EENC-a, u skladu s odredbama ovoga Zakona, izravno, odnosno na temelju dodijeljene koncesije, ima prava i obveze subjekta za naplatu cestarine
12. infrastrukturna pristojba je pristojba koja se naplaćuje za nadoknadu nastalih troškova izgradnje, održavanja, upravljanja, poslovanja i razvoja, vezanih za autocestu i objekt pod naplatom
13. inspektor naplate cestarine je službena osoba ministarstva nadležnog za cestovnu infrastrukturu koja obavlja inspekcijske poslove nadzora naplate cestarine u skladu s odredbama ovoga Zakona
14. koncesijska cestarina je cestarina koja se utvrđuje i naplaćuje na temelju ugovora o koncesiji
15. koncesionar je pravna osoba kojoj je na temelju zakona kojim se uređuje cestovna infrastruktura i zakona kojim se uređuju koncesije dodijeljena koncesija za građenje i upravljanje autocestom i pojedinim cestovnim objektima na državnoj cesti i ima prava i obveze subjekta za naplatu cestarine
16. korisnik je vlasnik vozila, osoba koja ima pravo koristiti vozilo na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora, korisnik uređaja za elektroničku naplatu cestarine i vozač
17. korisnik EENC-a je fizička ili pravna osoba koja ima ugovor s pružateljem usluge EENC-a za pristup EENC-u
18. korisnik uređaja za elektroničku naplatu cestarine (u daljnjem tekstu: korisnik ENC uređaja) je fizička ili pravna osoba koja je evidentirana kao korisnik ENC uređaja u sustavima elektroničke naplate cestarine subjekata za naplatu cestarine odnosno u ESNC-u
19. lako vozilo je vozilo čija najveća dopuštena masa ne prelazi 3,5 tone
20. Ministarstvo je ministarstvo nadležno za cestovnu infrastrukturu
21. model uključenja u ESNC putem uređaja za elektroničku naplatu cestarine (u daljnjem tekstu: ENC model) je uključenje u ESNC unosom oznaka s registarske pločice vozila, podataka o uređaju za elektroničku naplatu cestarine i valjanog sredstva plaćanja cestarine
22. model uključenja u ESNC putem oznaka s registarske pločice vozila (u daljnjem tekstu: APRP model) je uključenje u ESNC unosom oznaka s registarske pločice vozila i valjanog sredstva plaćanja cestarine
23. nadzornik je fizička osoba ovlaštena u skladu s ovim Zakonom za obavljanje poslova nadzora naplate cestarine u ime i za račun subjekta za naplatu cestarine
24. naknada zbog zagušenja je naknada koja se naplaćuje po vozilu kako bi se nadoknadili troškovi nastali zbog zagušenja te kako bi se zagušenje smanjilo

25. naplatna dionica je dio autoceste ili objekt pod naplatom za koji je odlukom iz članka 5. stavka 6. ovoga Zakona uvedena naplata cestarine
26. naplatna skupina je skupina u koju se raspoređuju vozila za potrebe naplate cestarine, prema karakteristikama vozila koja su povezana s oštećenjem autoceste i objekta pod naplatom tijekom njihove upotrebe
27. naplatno korisničko mjesto je mjesto na kojem se korisnik autoceste i objekta pod naplatom, za koje je u skladu s ovim Zakonom uvedena naplata cestarine, uključuje u ESNC i dobiva informacije vezane za elektroničku naplatu cestarine
28. neplaćanje cestarine je upotreba autoceste ili objekta pod naplatom bez uključenja u ESNC u skladu s člankom 16. stavcima 7. i 8. ovoga Zakona
29. objekt pod naplatom je pojedini cestovni objekt na državnoj cesti za koji je u skladu s ovim Zakonom uvedena naplata cestarine
30. opći uvjeti poslovanja su skup komercijalnih uvjeta pod kojima se upotrebljava autocesta i objekt pod naplatom koje u skladu s ovim Zakonom donose subjekti za naplatu cestarine za autoceste i objekte pod naplatom kojima upravljaju
31. oprema u vozilu uključuje potpuni sklop hardverskih i softverskih komponenti koji se treba koristiti kao dio usluge elektroničke naplate cestarine, a koji je ugrađen u vozilo ili se u njemu nalazi radi prikupljanja, pohrane, obrade i primanja/slanja podataka na daljinu
32. osobni automobil je lako vozilo namijenjeno prijevozu najviše osam osoba, uz vozača
33. parametri za klasifikaciju vozila na području EENC-a su podaci o vozilu u skladu s kojima se obračunava cestarina, na temelju podataka za obračun cestarine
34. podaci za obračun cestarine na području EENC-a su informacije koje utvrđuje nadležni subjekt za naplatu cestarine, a koje su potrebne za određivanje visine cestarine, koja se plaća za upotrebu autoceste na određenom području naplate cestarine i za zaključenje transakcije naplate cestarine
35. područje EENC-a čine cesta, cestovna mreža, građevina poput mosta ili tunela na kojima se cestarina naplaćuje putem elektroničkog sustava za naplatu cestarine
36. ponderirana prosječna infrastrukturna pristojba je ukupan prihod od infrastrukturne pristojbe tijekom određenog razdoblja, podijeljen s brojem kilometara koje su vozila prešla na autocestama i objektima pod naplatom na kojima se naplaćivala infrastrukturna pristojba tijekom toga razdoblja
37. prijava cestarine na području EENC-a je izjava u obliku podataka namijenjenih subjektu za naplatu cestarine, kojom se potvrđuje prisutnost vozila na području EENC-a, u obliku koji je dogovoren između pružatelja usluge naplate cestarine i subjekta za naplatu cestarine
38. primjerenost za upotrebu je sposobnost sastavnice interoperabilnosti, koja je reprezentativno ugrađena u EENC, da zajedno u radu sa sustavom subjekta za naplatu cestarine postigne i zadrži utvrđenu učinkovitost
39. pristojba za vanjske troškove je pristojba koja se naplaćuje radi nadoknade nastalih troškova vezanih za onečišćenje zraka i/ili štetne učinke buke i/ili emisije CO₂ koje uzrokuje cestovni promet
40. pružatelj usluge EENC-a je pravna osoba koja, na temelju posebnog ugovora, korisniku EENC-a odobrava pristup EENC-u i plaća cestarinu relevantnom subjektu za naplatu cestarine te koja je registrirana u pojedinoj državi članici Europske unije u kojoj ima poslovni nastan
41. pružatelj usluge naplate cestarine je pravna osoba koja pruža usluge naplate cestarine, u jednom ili više područja EENC-a, za jednu ili više kategorija vozila

42. sastavnica interoperabilnosti je bilo koja osnovna komponenta, skupina komponenti, podsklop ili cjelovit sklop opreme, koji su ugrađeni ili namijenjeni ugradnji u EENC i o kojima, izravno ili neizravno, ovisi interoperabilnost usluge, uključujući materijalne i nematerijalne predmete, kao što je softver
43. subjekt za naplatu cestarine je pravna osoba koja upravlja autocestom odnosno objektom pod naplatom i implementiranim elektroničkim sustavom naplate cestarine te naplaćuje cestarinu na području EENC-a
44. sustav usklađen s EENC-om je skup elemenata elektroničkog sustava za naplatu cestarine koji su posebno potrebni za uključivanje pružatelja usluge EENC-a u sustav i za funkcioniranje EENC-a
45. Sustav za sigurnosnu pohranu platnih podataka i elektroničko plaćanje je informacijski sustav certificiran Level 1 razinom PCIDSS (Payment Card Industry Data Security Standard) za podršku elektroničkom plaćanju, obradu i razmjenu podataka o platnim instrumentima (platnoj kartici i IBAN-u) s bankama izdavateljima i prihvatiteljima platnih instrumenata
46. teško vozilo je vozilo čija najveća dopuštena masa vozila prelazi 3,5 tone
47. točka naplate cestarine je mjesto na autocesti ili objektu pod naplatom na kojem se nalazi oprema za prepoznavanje parametara vozila u svrhu evidentiranja prolaska vozilom i određivanja visine cestarine za vožnju u slobodnom toku te za provjeru valjanosti sredstava plaćanja
48. trošak emisija CO₂ zbog prometa je trošak štete uzrokovane ispuštanjem CO₂ za vrijeme rada vozila
49. trošak onečišćenja bukom zbog prometa je trošak štete za ljudsko zdravlje i štete u okolišu uzrokovane bukom koju emitiraju vozila u cestovnom prometu ili koja nastaje zbog dodira vozila s površinom ceste
50. trošak onečišćenja zraka zbog prometa je trošak štete za ljudsko zdravlje i štete u okolišu uzrokovane ispuštanjem čestičnih tvari i prekursora ozona, kao što su dušikov oksid i isparivi organski spojevi, za vrijeme prometovanja vozila
51. troškovi financiranja su kamate na kredite i povrat na financiranje iz naknade za financiranje građenja i održavanja javnih cesta propisane zakonom kojim se uređuje cestovna infrastruktura
52. troškovi izgradnje su troškovi povezani s izgradnjom, u koje se mogu uključiti troškovi financiranja
53. upotreba autoceste ili objekta pod naplatom je svaki ulazak i vožnja vozilom, kao i zaustavljanje i parkiranje vozila na naplatnim dionicama pod upravljanjem jednog subjekta za naplatu cestarine
54. uređaj za elektroničku naplatu cestarine (u daljnjem tekstu: ENC uređaj) je oprema u vozilu koja se koristi za uslugu elektroničke naplate cestarine u Republici Hrvatskoj
55. valjano sredstvo plaćanja je sredstvo plaćanja cestarine u obliku kreditne kartice, debitne kartice, uslužne kartice, odnosno pretplate dostatnog iznosa za koje je općim uvjetima poslovanja predviđena mogućnost uključanja u ESNC, kojim se za svaku upotrebu autoceste odnosno objekta pod naplatom osigurava naplata pripadajućeg iznosa cestarine
56. vozilo je motorno vozilo ili skup povezanih vozila koja su namijenjena ili se koriste za cestovni prijevoz putnika ili robe
57. zagušenje je stanje u kojem se opseg ostvarenog prometa približava projektiranom kapacitetu ceste ili ga premašuje
58. znatno izmijenjen sustav je postojeći elektronički sustav za naplatu cestarine koji je izmijenjen ili se mijenja, zbog čega se od pružatelja usluge EENC-a zahtijeva da uvedu izmjene sastavnica interoperabilnosti koje su aktivne, poput reprogramiranja ili prilagodbe sučelja njihovih pozadinskih ureda, do te mjere da je potrebna ponovna akreditacija.

Članak 4.

Korištenje pojmova s rodnim značenjem

Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. CESTARINA

Članak 5.

Uvođenje i ukidanje naplate cestarine

(1) Za upotrebu autoceste i/ili objekta pod naplatom na ili izvan transeuropske cestovne mreže određene zakonom kojim se uređuje cestovna infrastruktura, naplaćuje se cestarina.

(2) Cestarina se naplaćuje za sva vozila kojima se upotrebljava autocesta i/ili objekt pod naplatom, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(3) Uvođenje i ukidanje naplate cestarine ne smije dovesti do diskriminacije međunarodnog prometa javnim cestama niti prijevoznicima u cestovnom prometu poremetiti slobodu tržišnog natjecanja.

(4) Za upotrebu iste dionice autoceste nije dozvoljeno istodobno uvođenje naplate cestarine prema odredbama ovoga Zakona i korisničke naknade prema odredbama zakona kojim se uređuje cestovna infrastruktura.

(5) Za upotrebu objekta pod naplatom, koji se nalazi na dionici državne ceste za koju je uvedena naplata korisničke naknade prema zakonu kojim se uređuje cestovna infrastruktura, može se uvesti naplata cestarine pod uvjetom da se time ne dovodi do diskriminacije međunarodnog cestovnog prometa niti narušavanja tržišnog natjecanja među prijevoznicima.

(6) Uvođenje i ukidanje naplate cestarine za upotrebu autoceste i/ili objekta pod naplatom odlukom uređuje Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada).

(7) Za autocestu i/ili objekt pod naplatom, za koje je uvedena naplata cestarine odlukom iz stavka 6. ovoga članka, duljine naplatnih dionica i pripadajuće prometne udaljenosti pravilnikom propisuje ministar nadležan za cestovnu infrastrukturu (u daljnjem tekstu: ministar).

Članak 6.

Obveznici plaćanja cestarine

(1) Obveznici plaćanja cestarine su:

- vozač
- vlasnik vozila
- osoba koja ima pravo koristiti vozilo na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora
- korisnik ENC uređaja
- pružatelj usluge EENC-a.

(2) Obveznici plaćanja cestarine za upotrebu autoceste i objekta pod naplatom obvezni su platiti cestarinu subjektu za naplatu cestarine, u skladu s odredbama ovoga Zakona, i solidarno odgovaraju za plaćanje cestarine.

(3) Umjesto vlasnika i jednako kao vlasnik za plaćanje cestarine solidarno odgovara neovlašteni korisnik vozila.

(4) Neovlašteni korisnik je osoba koja u vrijeme upotrebe autoceste ili objekta pod naplatom koristi vozilo bez suglasnosti vlasnika, a nije kod njega zaposlena u vezi s pogonom vozila, niti je član njegova obiteljskog kućanstva, niti joj je vlasnik vozilo predao u posjed.

(5) Ako je svojom krivnjom ili krivnjom osoba koje su se trebale brinuti o vozilu omogućio neovlašteno korištenje vozila, osim neovlaštenog korisnika, za plaćanje cestarine solidarno odgovara i vlasnik vozila.

Članak 7.

Cestarina

(1) Cestarina se plaća u iznosu određenom na temelju duljine naplatne dionice i na temelju naplatne skupine vozila, a može obuhvaćati jednu ili više sljedećih pristojbi i naknada:

- infrastrukturnu pristojbu
- naknadu zbog zagušenja
- pristojbu za vanjske troškove.

(2) Dio troškova onečišćenja zraka zbog prometa nadoknađuje se naplatom posebne naknade za okoliš za vozila na motorni pogon, sukladno propisima o zaštiti okoliša i energetske učinkovitosti, te nije uključen u pristojbu za vanjske troškove iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Cestarina se naplaćuje za sva vozila, laka i teška, koja upotrebljavaju autocestu ili objekt pod naplatom.

(4) Vozila se za potrebe naplate cestarine raspoređuju u naplatne skupine sukladno broju osovina i/ili dimenziji i/ili maksimalno dopuštenoj ukupnoj težini vozila u opterećenom stanju i/ili drugim parametrima klasifikacije vozila koji odražavaju oštećivanje ceste, uz uvjet da se parametri za klasifikaciju vozila temelje na karakteristikama vozila koji su vidljivi ili su naznačeni u prometnoj dozvoli vozila odnosno dokumentima izdanim od strane proizvođača vozila ako prometna dozvola ne sadrži tehničke karakteristike vozila, a subjekti za naplatu cestarine imaju pravo zatražiti na uvid prometnu dozvolu vozila odnosno dokument koji je izdao proizvođač vozila ako prometna dozvola ne sadrži tehničke karakteristike vozila.

(5) Cestarinom se ne smije diskriminirati korisnike prema državljanstvu korisnika, državi poslovnog nastana, državi registracije vozila, a niti s obzirom na polazište odnosno odredište.

(6) Postupak utvrđivanja visine cestarine, pripadnost naplaćenih sredstava te namjena korištenja istih propisani su zakonom kojim se uređuje cestovna infrastruktura.

(7) Ukupan iznos cestarine, iznos infrastrukturne pristojbe, iznos pristojbe za vanjske troškove i iznos naknade zbog zagušenja, ako se primjenjuju, moraju biti naznačeni na računu koji se izdaje korisniku.

(8) Ministarstvo najmanje šest mjeseci prije uvođenja novih ili bitno izmijenjenih cestarina, određenih na temelju infrastrukturnih pristojbi, pristojbi za vanjske troškove i/ili naknada zbog zagušenja, o tome obavještava Europsku komisiju i provodi postupak za dobivanje mišljenja Europske komisije.

(9) Subjekti za naplatu cestarine obvezni su do 25. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu na mrežnim stranicama javno objavljivati podatke o naplaćenim cestarinama.

(10) Ministar pravilnikom propisuje:

- naplatne skupine u koje se raspoređuju vozila u svrhu naplate cestarine
- metodologije utvrđivanja i izračuna cestarine i koncesijske cestarine, svih troškova koji ulaze u infrastrukturne troškove, troškove financiranja, infrastrukturne pristojbe, pristojbu za vanjske troškove koja se odnosi na troškove zaštite od buke i/ili onečišćenja zraka zbog prometa i /ili emisija CO₂ zbog prometa, visinu pristojbe za vanjske troškove po pojedinoj autocesti odnosno dionici autoceste, naknade zbog zagušenja, utvrđivanje najviše razine infrastrukturnih pristojbi, umanjeње infrastrukturnih pristojbi za vozila koja ispunjavaju najviše ekološke standarde u pogledu

emisijskih razreda i emisije CO₂, kao i umanjenja infrastrukturnih pristojbi u svrhu učinkovitog korištenja autoceste i podizanja razine sigurnosti na autocesti, metodologiju izračunavanja prosječne naplaćene cestarine koja je razmjerna troškovima izgradnje, održavanja, upravljanja i razvoja mreže autocesta, a iskazana je kao ukupan prihod od cestarina u određenom vremenskom razdoblju podijeljen s brojem prevaljenih kilometara svih vozila koja su platila cestarinu na određenoj mreži autocesta

– podatke koje Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji radi usklađivanja infrastrukturnih pristojbi i pristojbi za vanjske troškove i

– strukturu podataka koji se javno objavljuju na temelju stavka 9. ovoga članka.

Članak 8.

Infrastrukturni troškovi

(1) Infrastrukturni troškovi uključuju:

– troškove povezane s izgradnjom nove autoceste, nove dionice autoceste ili objekta pod naplatom ili nove investicije u rekonstrukciju prije izgrađene mreže autocesta, pojedine autoceste, dionice autoceste ili objekta pod naplatom

– troškove povezane s izgradnjom autoceste, dionice autoceste ili objekta pod naplatom, uključujući investicije u njihovu rekonstrukciju, koji su radovi dovršeni najviše 30 godina prije 10. lipnja 2008., na kojima je 10. lipnja 2008. bila uvedena naplata cestarine ili je naplata cestarine uvedena nakon toga datuma

– troškove povezane s izgradnjom autoceste, dionice autoceste ili objekta pod naplatom, uključujući investicije u njihovu rekonstrukciju, dovršene više od 30 godina prije 10. lipnja 2008., kojima je predviđeni vijek trajanja duži od 30 godina i/ili

– troškove povezane s izgradnjom ili rekonstrukcijom autoceste, dionice autoceste ili objekta pod naplatom dovršene više od 30 godina prije 10. lipnja 2008., na kojima je uvedena naplata cestarine koja omogućava povrat tih troškova na temelju ugovora o koncesiji sklopljenih prije 10. lipnja 2008.

– sva ulaganja vezana za zaštitu od buke, uvođenje inovativnih tehnologija, poboljšanje sigurnosti i/ili zaštite okoliša.

(2) Troškovi rekonstrukcije su troškovi radova poboljšanja autoceste, dionice autoceste ili objekta pod naplatom, kojima se osigurava unaprjeđenje svojstava te građevine.

(3) Troškovi iz stavka 1. podstavaka 2. i 3. ovoga članka ne mogu biti veći od njihove vrijednosti na dan 10. lipnja 2008., nakon obračunane amortizacije.

Članak 9.

Infrastrukturna pristojba

(1) Infrastrukturna pristojba naplaćuje se radi povrata infrastrukturnih troškova koji se odnose na autocestu, dionicu autoceste odnosno objekt pod naplatom, za naknadu nastalih troškova izgradnje, poboljšanja, održavanja, upravljanja, poslovanja i razvoja, vezanih za autocestu i objekt pod naplatom.

(2) Ponderirana prosječna infrastrukturna pristojba može uključivati povrat na kapital i /ili profitnu maržu na temelju tržišnih uvjeta.

Članak 10.

Pristojba za vanjske troškove

(1) Pristojba za vanjske troškove za onečišćenje zraka za teška vozila naplaćuje se na autocesti na kojoj je uvedena naplata cestarine, najkasnije počevši od 25. ožujka 2026.

(2) Pristojba za vanjske troškove za onečišćenje zraka ne naplaćuje se za teška vozila koja pripadaju najstrožim emisijskim razredima CO₂ (vozila s nulnim i niskim emisijama CO₂) i ispunjavaju najstrože emisijske norme EURO.

(3) Pristojba za vanjske troškove iz stavka 1. ovoga članka ne naplaćuje se na autocesti ili pojedinoj dionici autoceste, na kojoj naplata pristojbe za vanjske troškove za onečišćenje zraka može imati za posljedicu preusmjerenje vozila na ceste na kojima nije uvedena naplata.

(4) Visinu pristojbe za vanjske troškove, izuzeće iz stavka 3. ovoga članka i uvođenje pristojbe za vanjske troškove za laka vozila odlukom određuje Vlada.

Članak 11.

Naknada zbog zagušenja

(1) Naknada zbog zagušenja može se naplatiti za upotrebu autoceste ili dionice autoceste na kojoj dolazi do zagušenja, tijekom razdoblja trajanja zagušenja, za sva vozila na nediskriminirajući način.

(2) Subjekti za naplatu cestarine obvezni su prihode ostvarene od naknada zbog zagušenja koristiti za rješavanje problema zagušenja na autocesti ili dionici autoceste na kojoj su naplaćeni.

(3) Ministarstvo prati učinak uvođenja naknade zbog zagušenja te svake tri godine o tome izvješćuje Vladu.

(4) Uvođenje i ukidanje naplate naknade zbog zagušenja odlukom uređuje Vlada.

Članak 12.

Snižene cestarine i popusti

(1) Popusti ili sniženja infrastrukturne pristojbe mogu se odobriti za osobne automobile prema učestalosti korištenja, pod uvjetom da se smanjenje prihoda ne nadoknađuje naplatom infrastrukturne pristojbe ostalim korisnicima.

(2) Subjekti za naplatu cestarine ne smiju odobravati popuste ili sniženja cestarine u dijelu koji se odnosi na pristojbu za vanjske troškove.

(3) Subjekti za naplatu cestarine mogu davati popuste ili sniženja cestarine u dijelu koji se odnosi na infrastrukturnu pristojbu pod sljedećim uvjetima:

– da su razmjerni za sve skupine vozila, javno objavljeni i dostupni svim korisnicima autocesta pod jednakim uvjetima te da ne uzrokuju dodatne troškove koji se prenose na ostale korisnike u obliku viših cestarina

– da popusti odražavaju stvarne uštede u troškovima postupanja prema čestim korisnicima u odnosu na ostale korisnike

– da ne premašuju 13 % iznosa infrastrukturne pristojbe koju plaćaju vozila, razvrstana u istu skupinu, koja ne ostvaruju pravo na popust ili sniženje.

(4) Odluku o popustima ili sniženju cestarine iz ovoga članka Hrvatske autoceste d. o. o. donose uz prethodnu suglasnost ministra, a koncesionari na način određen ugovorom o koncesiji.

Članak 13.

Pravilnik o korištenju ESNC-a i opći uvjeti poslovanja

(1) Subjekti za naplatu cestarine donose opće uvjete poslovanja za autoceste i/ili objekt pod naplatom kojima upravljaju, u skladu s ovim Zakonom.

(2) Opći uvjeti poslovanja iz stavka 1. ovoga članka objavljuju se na službenoj mrežnoj stranici subjekta za naplatu cestarine.

(3) Pravilnik kojim se detaljno uređuje tehnička funkcionalnost ESNC-a donosi ministar.

III. NAPLATA CESTARINE U REPUBLICI HRVATSKOJ

Članak 14.

Naplata cestarine

(1) Naplata cestarine te nadzor naplate cestarine mora se provoditi tako da se što manje ometa slobodni tok prometa te da se u najmanjoj mogućoj mjeri provode obvezne kontrole ili provjere na unutarnjim granicama Europske unije.

(2) Naplata cestarine ne smije korisnike međusobno dovesti u neopravdano nepovoljan položaj pri čemu se davanje popusta prema učestalosti korištenja ne smatra dovođenjem u nepovoljan položaj ostalih korisnika.

Članak 15.

Elektronički sustav naplate cestarine u Republici Hrvatskoj (ESNC)

(1) Elektronički sustav naplate cestarine na svim autocestama i objektima pod naplatom u Republici Hrvatskoj za izvođenje elektroničkih transakcija naplate cestarine koristi mikrovalnu tehnologiju na frekvenciji 5,8 GHz uz upotrebu ENC uređaja i tehnologiju automatskog prepoznavanja registarskih pločica.

(2) Za laka vozila primjenjuje se mikrovalna tehnologija na frekvenciji 5,8 GHz uz upotrebu ENC uređaja ili tehnologija automatskog prepoznavanja registarskih pločica.

(3) Za teška vozila obvezna je primjena mikrovalne tehnologije na frekvenciji 5,8 GHz uz upotrebu ENC uređaja.

(4) ESNC koristi opremu za snimanje vozila na točkama naplate cestarine, s ciljem evidentiranja prolaska vozila, prepoznavanja registarske pločice i drugih parametara vozila, radi osiguravanja identifikacije vozila te provjere valjanosti sredstva plaćanja, sve u svrhu ispravne naplate cestarine.

(5) Za naplatu cestarine, naknade cestarine i posebne naknade (zakonskog penala) iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona te prekršajnih kazni iz glave IX. ovoga Zakona može se koristiti Sustav za sigurnosnu pohranu platnih podataka i elektroničko plaćanje, kao i Središnji sustav interoperabilnosti Centra dijeljenih usluga za pristup podacima iz Registra vlasnika vozila, povezano s ESNC-om.

(6) Naziv i vizualni identitet ESNC-a pravilnikom propisuje ministar.

Članak 16.

Pravo na upotrebu autoceste

(1) Pravo na upotrebu autoceste i objekta pod naplatom, na kojima je uspostavljen ESNC, stječe se uključanjem u ESNC, koje obuhvaća prijavu u skladu s odredbama stavka 2. ovoga članka, a kojim uključanjem se subjektima za naplatu cestarine daje nalog da naplate cestarinu za upotrebu autoceste odnosno objekta pod naplatom terećenjem sredstva plaćanja prijavljenog u ESNC.

(2) Za uključenje u ESNC potrebno je u ESNC prijaviti sljedeće:

– po APRP modelu podatke s registarskih pločica vozila i valjano sredstvo plaćanja

– po ENC modelu podatke s registarskih pločica vozila, serijski broj ili crtični kod ENC uređaja i valjano sredstvo plaćanja.

(3) Uključenje u ESNC može se provesti na sljedećim naplatnim korisničkim mjestima:

– putem jedinstvenog nacionalnog web prodajnog mjesta za uključenje u ESNC

– putem mobilnih aplikacija za uključanje u ESNC, drugih digitalnih servisa te putem online bankarstva kreditnih institucija

– na namjenskim stazama za brzo uključanje u ESNC

– u prodajnim uredima subjekata za naplatu cestarine

– na prodajnim mjestima trećih osoba s kojima su subjekti za naplatu cestarine sklopili ugovor o posredovanju.

(4) Svakom upotrebom autoceste odnosno objekta pod naplatom u skladu sa stavkom 1. ovoga članka nastaje zaseban ugovorni odnos o upotrebi autoceste odnosno objekta pod naplatom između korisnika i subjekta za naplatu cestarine.

(5) Uključenje u ESNC putem jedinstvenog nacionalnog web prodajnog mjesta, mobilne aplikacije i drugih digitalnih servisa, online bankarstva kreditnih institucija ili na prodajnim mjestima trećih strana ne smatra se ugovorom na daljinu niti ugovorom sklopljenim izvan poslovnih prostorija u smislu zakona kojim se uređuje zaštita potrošača.

(6) Usluga upotrebe autoceste odnosno objekta pod naplatom, na kojima je uspostavljen ESNC, smatra se uslugom pruženom putem automata u smislu općih poreznih propisa i zakona kojim se uređuje zaštita potrošača, te predstavlja djelatnost naplate cestarine u smislu zakona kojim se uređuje fiskalizacija.

(7) Lako vozilo i lako vozilo s priključnim vozilom uključuje se u ESNC po APRP modelu ili ENC modelu u skladu s pravilnikom iz članka 13. stavka 3. ovoga Zakona.

(8) Teško vozilo uključuje se u ESNC po ENC modelu, u skladu s pravilnikom iz članka 13. stavka 3. ovoga Zakona.

(9) Kada je nastao ugovorni odnos iz stavka 4. ovoga članka, subjekt za naplatu cestarine je za nepodmireni iznos cestarine ovlašten teretiti sredstvo plaćanja prijavljeno u ESNC do isteka roka određenog općim uvjetima poslovanja iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona.

(10) Subjekti za naplatu cestarine dužni su osigurati mogućnost uključanja u ESNC kontinuirano, 24 sata sve dane u tjednu.

(11) Kada korisnik ulazi u Republiku Hrvatsku na autocestu odnosno objekt pod naplatom teškim vozilom koje nije opremljeno ENC uređajem subjekta za naplatu cestarine ili ENC uređajem pružatelja usluge EENC-a, dužan je provesti uključanje u ESNC na prvom naplatnom korisničkom mjestu iz stavka 3. podstavaka 4. i 5. ovoga članka na kojem je uključanje moguće provesti te propisno postaviti ENC uređaj u vozilu u svrhu naplate cestarine obračunane od ulaza na autocestu odnosno objekt pod naplatom.

(12) Korisnik koji prije ulaza na autocestu odnosno objekt pod naplatom nije proveo uključanje u ESNC za lako vozilo na naplatnim korisničkim mjestima iz stavka 3. podstavaka 1., 2., 4. i 5. ovoga članka, mora provesti uključanje u ESNC najkasnije na prvom naplatnom korisničkom mjestu iz stavka 3. podstavka 3. ovoga članka.

(13) Ako se uključanje u ESNC iz stavka 12. ovoga članka ne može provesti zbog razloga povezanih s radom ESNC-a, korisnik mora bez odgode provesti uključanje u ESNC na bilo kojem naplatnom korisničkom mjestu iz stavka 3. ovoga članka na kojem je uključanje u ESNC moguće i platiti cestarinu obračunanu od ulaza na autocestu odnosno objekt pod naplatom.

(14) Za vrijeme nemogućnosti uključanja u ESNC iz stavaka 11. i 13. ovoga članka, povezanih s radom ESNC-a, ne primjenjuju se članci 18. do 21. ovoga Zakona.

Članak 17.

Promjena prijave i odjava iz ESNC-a

(1) Korisnici koji su uključeni u ESNC prijavljuju:

– promjenu podataka s registarskih pločica vozila na naplatnim korisničkim mjestima iz članka 16. stavka 3. podstavaka 1., 2., 4. i 5. ovoga Zakona

- promjenu podataka o ENC uređaju na naplatnim korisničkim mjestima iz članka 16. stavka 3. podstavaka 1., 2., 4. i 5. ovoga Zakona
- promjenu valjanog sredstva plaćanja na naplatnim korisničkim mjestima iz članka 16. stavka 3. ovoga Zakona
- odjavu iz ESNC-a na naplatnim korisničkim mjestima iz članka 16. stavka 3. podstavaka 1., 2., 4. i 5. ovoga Zakona.

(2) Smatra se da je korisnik odjavljen iz ESNC-a kada u ESNC-u nema prijavljeno valjano sredstvo plaćanja.

(3) U slučaju prijenosa vlasništva ili drugog raspolaganja vozilom, krađe vozila, krađe ili gubitka registarskih pločica, krađe ili gubitka ENC uređaja, krađe ili gubitka odnosno prestanka važenja platne kartice ili uništenja vozila odnosno ENC uređaja, korisnik je dužan provesti odgovarajuću prijavu u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(4) Korisnik koji ne postupi u skladu sa stavkom 3. ovoga članka te osobe koje su s korisnikom solidarno odgovorne sukladno članku 6. stavku 2. i članku 22. stavku 11. ovoga Zakona, dužne su platiti svu cestarinu, naknadu cestarine i posebnu naknadu (zakonski penal) iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 18.

Opće obveze korisnika

(1) Korisnik je dužan:

- prije početka i tijekom upotrebe autoceste ili objekta pod naplatom lakim vozilom osigurati uključenje u ESNC, sukladno članku 16. stavcima 1. i 7. ovoga Zakona, osim ako nije dostupna mogućnost uključanja u ESNC
- prije početka i tijekom upotrebe autoceste ili objekta pod naplatom teškim vozilom osigurati uključenje u ESNC, sukladno članku 16. stavcima 1. i 8. ovoga Zakona, osim ako nije dostupna mogućnost uključanja u ESNC
- osigurati da u vozilu odnosno na vozilu nema uređaja koji bi ometao ispravan rad ENC uređaja ili ESNC-a
- ne poduzimati radnje kojima bi se omeo ispravan rad ENC uređaja ili ESNC-a i
- tijekom upotrebe autoceste ili objekta pod naplatom osigurati čitljivost registarskih pločica vozila, osim kad to zbog objektivnih razloga nije moguće.

(2) Obvezu iz stavka 1. podstavaka 1. i 2. ovoga članka za vozilo koje se koristi za obavljanje djelatnosti pravne osobe, fizičke osobe obrtnika ili osobe koja obavlja samostalnu djelatnost dužan je provesti vlasnik vozila odnosno osoba koja ima pravo koristiti vozilo na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora.

(3) Ako vlasnik vozila odnosno osoba koja ima pravo koristiti vozilo na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora ne izvrši obvezu iz stavka 2. ovoga članka, uključenje vozila iz stavka 2. ovoga članka u ESNC dužan je osigurati vozač.

Članak 19.

Obveze korisnika vozila s ENC uređajem

Korisnik koji koristi vozilo opremljeno ENC uređajem subjekata za naplatu cestarine ili ENC uređajem pružatelja usluge EENC-a dužan je:

- provjeriti ispravnost ENC uređaja
- prolaziti kroz točke naplate cestarine s propisno postavljenim ENC uređajem u vozilu i
- prolaziti kroz točke naplate cestarine vozilom s registarskim pločicama istovjetnim registarskim pločicama koje su u ESNC-u povezane s ENC uređajem postavljenim u vozilu.

Članak 20.

*Posebne obveze korisnika ENC uređaja subjekata
za naplatu cestarine*

- (1) Korisnik ENC uređaja subjekata za naplatu cestarine dužan je prilikom preuzimanja ENC uređaja i uključenja u ESNC predati točne podatke i priložiti vjerodostojnu dokumentaciju o vozilu, kojom dokazuje točnost danih podataka.
- (2) Ako je ENC uređaj neispravan, korisnik je prije upotrebe autoceste ili objekta pod naplatom dužan zamijeniti ga novim ENC uređajem.
- (3) Za upotrebu autoceste odnosno objekta pod naplatom vozilom za koje je provedeno uključenje u ESNC po ENC modelu, a ENC uređaj zbog neispravnosti ili drugih razloga nije prepoznat tijekom upotrebe, cestarina će biti naplaćena terećenjem valjanog sredstva plaćanja prijavljenog uz ENC uređaj i/ili valjanog sredstva plaćanja prijavljenog uz registarske pločice vozila.

Članak 21.

Posebne obveze korisnika ENC uređaja pružatelja usluge EENC-a

- (1) Na korisnike ENC uređaja pružatelja usluge EENC-a, pod uvjetom da je ENC uređaj ispravan i da se ispravno koristi, ne odnose se odredbe članka 18. stavka 1. podstavaka 1. i 2. ovoga Zakona.
- (2) Ako je ENC uređaj pružatelja usluge EENC-a neispravan, ili se neispravno koristi, korisnik je dužan provesti uključenje u ESNC prema odgovarajućem modelu u skladu s člankom 16. stavcima 1., 7. i 8. ovoga Zakona.

Članak 22.

*Upotreba autoceste ili objekta pod naplatom
bez uključenja u ESNC*

- (1) Vozač vozila koji upotrebljava autocestu odnosno objekt pod naplatom bez uključenja u ESNC u skladu s člankom 16. ovoga Zakona, dužan je platiti subjektu za naplatu cestarine naknadu cestarine kao korist ostvarenu po pravilima o stjecanju bez osnove i posebnu naknadu (zakonski penal) zbog upotrebe autoceste odnosno objekta pod naplatom bez uključenja (u daljnjem tekstu: zakonski penal), u visini određenoj stavkom 9. ovoga članka.
- (2) Vozač vozila iz stavka 1. ovoga članka zaustavljenog od strane nadzornika dužan je na mjestu nadzora provesti uključenje u ESNC za nastavak upotrebe autoceste i platiti naknadu cestarine i zakonski penal zbog upotrebe autoceste ili objekta pod naplatom bez uključenja u ESNC.
- (3) U postupku nadzora nadzornik može provesti privremeno uključenje teškog vozila unosom oznaka s registarske pločice vozila u ESNC i valjanog sredstva plaćanja, koje vrijedi tijekom jedne upotrebe autoceste odnosno objekta pod naplatom i prestaje izlaskom privremeno uključenog teškog vozila s autoceste odnosno objekta pod naplatom.
- (4) Ako vozač vozila iz stavka 1. ovoga članka prilikom identifikacije od strane nadzornika odbije provesti uključenje u ESNC, dužan je napustiti autocestu na prvom izlazu koji slijedi nakon mjesta nadzora te platiti naknadu cestarine obračunanu od ulaza na autocestu do prvog sljedećeg izlaza i zakonski penal.
- (5) Ako vozač iz stavka 4. ovoga članka ne izađe s autoceste odnosno objekta pod naplatom na prvom izlazu koji slijedi nakon mjesta nadzora, nastavak upotrebe autoceste ili objekta pod naplatom smatra se novom upotrebom autoceste ili objekta pod naplatom bez uključenja u ESNC za koju novu upotrebu vozač duguje naknade iz stavka 1. ovoga članka.
- (6) Obveza plaćanja naknada iz stavka 1. ovoga članka iskazuje se u ispravi o upotrebi autoceste odnosno objekta pod naplatom bez uključenja koju izdaje subjekt za naplatu cestarine, a koja sadrži podatke o izdavatelju isprave, subjektu za naplatu cestarine, obvezniku ili obveznicima plaćanja, iznosu i vrsti novčane obveze i vremenu ispunjenja iste.
- (7) Isprava iz stavka 6. ovoga članka je vjerodostojna isprava u smislu propisa kojim se uređuje ovršni postupak.

(8) Naknada cestarine odgovara iznosu cestarine koji bi vozač iz stavka 1. ovoga članka platio na temelju uključenja u ESNC u visini utvrđenoj u skladu s ovim Zakonom.

(9) Zakonski penal iz stavka 1. ovoga članka iznosi 120,00 eura.

(10) Zakonski penal plaća se bez obzira na iznos troškova odnosno štete nastale subjektu za naplatu cestarine.

(11) Za naknadu cestarine i zakonski penal iz stavka 1. ovoga članka solidarno s vozačem odgovaraju:

– vlasnik vozila, osim u slučaju iz članka 6. stavka 3. ovoga Zakona

– osoba koja ima pravo koristiti vozilo na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora

– korisnik ENC uređaja.

(12) Pravo potraživanja naknade iz stavka 1. ovoga članka zastarijeva u roku od pet godina od upotrebe autoceste bez ugovora o uključenju u ESNC.

IV. POSEBNE ODREDBE VEZANE ZA PLAĆANJE CESTARINE

Članak 23.

Cestarina za osobe s invaliditetom

(1) Osobe s invaliditetom, koje sukladno zakonu kojim se uređuju povlastice u prometu ne plaćaju cestarinu za uporabu autoceste odnosno objekta pod naplatom za osobni automobil kojim se prevoze za osobne potrebe u smislu zakona kojim se uređuje prijevoz u cestovnom prometu, ostvaruju pravo na oslobođanje od plaćanja cestarine tako da se za svaku upotrebu autoceste odnosno objekta pod naplatom provede uključenje u ESNC unosom oznaka s registarske pločice osobnog automobila i važeće isprave na temelju koje ostvaruju pravo na oslobođanje cestarine izdane prema zakonu kojim se uređuju povlastice u prometu (u daljnjem u tekstu: Nacionalna iskaznica), koja u tom slučaju zamjenjuje valjano sredstvo plaćanja.

(2) Uključenje u ESNC iz stavka 1. ovoga članka provodi se isključivo na namjenskim stazama za brzo uključenje u ESNC iz članka 16. stavka 3. podstavka 3. ovoga Zakona, a vrijedi tijekom jedne upotrebe autoceste odnosno objekta pod naplatom i prestaje izlaskom s naplatne dionice pod upravljanjem jednog subjekta za naplatu cestarine.

(3) Osoba s invaliditetom, kojoj je izdana Nacionalna iskaznica s kojom je provedeno uključenje u ESNC iz stavka 1. ovoga članka, tijekom te upotrebe autoceste odnosno objekta pod naplatom mora se nalaziti u osobnom automobilu.

(4) Uključenje u ESNC iz stavka 1. ovoga članka nije dozvoljeno ako već postoji uključenje za drugo vozilo uz istu Nacionalnu iskaznicu.

(5) Ako se osoba s invaliditetom ne nalazi u osobnom automobilu za koji je provedeno uključenje iz stavka 1. ovoga članka, vozač je prije upotrebe autoceste odnosno objekta pod naplatom dužan osigurati uključenje u ESNC u skladu s člankom 16. stavkom 7. ovoga Zakona.

(6) Osoba s invaliditetom dužna je, u svrhu utvrđivanja njezine prisutnosti u osobnom automobilu, tijekom nadzora plaćanja cestarine dati na uvid Nacionalnu iskaznicu.

(7) Subjektima za naplatu cestarine se iz sredstava državnog proračuna nadoknađuje iznos cestarine koji nisu ostvarili zbog primjene odredbi stavka 1. ovoga članka.

(8) Dokumentaciju za ostvarivanje prava na nadoknadu iznosa cestarine iz stavka 7. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za financije.

Članak 24.

Cestarina za vozila s pravom prednosti prolaza

(1) Cestarina se ne plaća za upotrebu autoceste odnosno objekta pod naplatom vozilom ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, vozilom ministarstva nadležnog za poslove obrane i Oružanih snaga, vatrogasnim vozilom, vozilom hitne pomoći, vozilom gorske službe spašavanja, vozilom carine i vozilom kaznenih tijela ministarstva nadležnog za poslove zatvorskog sustava, koja su prema zakonu kojim se uređuje sigurnost prometa na cestama određena kao vozila s pravom prednosti prolaza.

(2) Vozila iz stavka 1. ovoga članka moraju biti opremljena ispravnim ENC uređajem i uključena u ESNC.

(3) Ministarstvo dostavlja subjektima za naplatu cestarine popis podataka s registarskih pločica vozila iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 25.

Cestarina za vozila subjekata za naplatu cestarine i vozila Ministarstva

(1) Cestarina se ne plaća za upotrebu autoceste odnosno objekta pod naplatom službenim vozilom kojim subjekt za naplatu cestarine kao upravitelj autoceste i objekta pod naplatom obavlja poslove građenja, održavanja i upravljanja propisane zakonom kojim se uređuje cestovna infrastruktura te poslove naplate cestarine i nadzora naplate cestarine u skladu s ovim Zakonom.

(2) Cestarina se ne plaća za upotrebu autoceste odnosno objekta pod naplatom vozilom kojim se obavlja inspeksijski nadzor iz članka 41. stavka 4. i članka 51. ovoga Zakona.

(3) Vozila iz stavaka 1. i 2. ovoga članka moraju biti opremljena ispravnim ENC uređajem i uključena u ESNC.

V. EUROPSKA ELEKTRONIČKA NAPLATA CESTARINE (EENC)

Članak 26.

Elektronički sustavi za naplatu cestarine i interoperabilnost

Interoperabilnost elektroničkih sustava naplate cestarine omogućava pružanje usluge naplate cestarine kojom se korisnicima omogućuje da upotrebljavaju vozilo u jednom području EENC-a ili više njih, na temelju jednog ugovora i, prema potrebi, s jednim uređajem odnosno opremom u vozilu, te koja uključuje:

- ako je potrebno, prilagođavanje opreme u vozilu korisnicima i održavanje njezine funkcionalnosti
- jamstvo da korisnik subjektu za naplatu cestarine plaća traženu cestarinu
- osiguravanje sredstava plaćanja korisniku ili prihvaćanje postojećeg sredstva plaćanja
- naplaćivanje cestarine korisniku
- upravljanje odnosima s korisnicima i
- provedbu i pridržavanje pravila o sigurnosti i privatnosti u sustavima za naplatu cestarine.

Članak 27.

Tehnološka rješenja

(1) Pružatelji usluge EENC-a korisnicima EENC-a imaju obvezu ponuditi opremu u vozilu koja je prikladna za upotrebu, interoperabilna i koja može komunicirati s relevantnim elektroničkim sustavima za naplatu cestarine, koji funkcioniraju s pomoću jedne ili više sljedećih tehnologija:

– satelitskog određivanja položaja vozila na infrastrukturi za koju je predviđeno korištenje ove tehnologije u svrhu naplate cestarine

– mobilne komunikacije i/ili

– mikrovalne tehnologije na frekvenciji 5,8 GHz.

(2) Oprema u vozilu može se služiti vlastitim hardverom i softverom, elementima drugog hardvera i softvera, koji se nalaze u vozilu, ili obama.

(3) U svrhu komunikacije s drugim hardverskim sustavima koji se nalaze u vozilu, oprema u vozilu može se služiti tehnologijama koje nisu navedene u stavku 1. ovoga članka, pod uvjetom da je zajamčena sigurnost, kvaliteta usluge i privatnost.

(4) Oprema u vozilu koja se služi tehnologijom satelitskog određivanja položaja mora biti kompatibilna s uslugama određivanja položaja koje pružaju sustav Galileo i Europski geostacionarni navigacijski sustav (EGNOS).

(5) Opremom u vozilu za EENC dopušteno je koristiti se i za druge usluge osim naplate cestarine, pod uvjetom da se obavljanjem takvih usluga ne utječe na usluge naplate cestarine u bilo kojem području EENC-a.

Članak 28.

Registracija pružatelja usluge EENC-a

(1) Ministarstvo vodi javno dostupan elektronički Registar pružatelja usluge EENC-a, koji imaju sjedište na teritoriju Republike Hrvatske, koji zatraže registraciju i koji mogu dokazati da ispunjavaju sve sljedeće uvjete za registraciju:

– imaju certifikat EN ISO 9001 ili istovrijedan certifikat

– raspoložu tehničkom opremom i EZ izjavom ili potvrdom kojom se potvrđuje sukladnost sastavnica interoperabilnosti sa specifikacijama

– imaju stručne sposobnosti za pružanje usluga elektroničke naplate cestarine ili za druga relevantna područja

– drže odgovarajući financijski položaj

– provode opći plan upravljanja rizicima koji podliježe reviziji najmanje svake dvije godine i

– imaju dobar ugled.

(2) U Registar iz stavka 1. ovoga članka upisuju se podaci o područjima EENC-a u Republici Hrvatskoj, uključujući podatke o subjektima za naplatu cestarine, korištenim tehnologijama za naplatu cestarine, podacima za obračun cestarine, izjavi o području EENC-a, pružateljima usluge EENC-a koji imaju ugovore za EENC sa subjektima za naplatu cestarine u Republici Hrvatskoj, pružateljima usluge EENC-a kojima je odobrena registracija u Republici Hrvatskoj i ispunjavanju svih zahtjeva za registraciju, uključujući revizije plana upravljanja rizicima, kao i adresi elektroničke pošte i telefonskom broju te ostalim podacima o jedinstvenoj kontaktnoj točki za EENC iz članka 30. ovoga Zakona.

(3) Rješenje o upisu u Registar po službenoj dužnosti donosi Ministarstvo.

(4) Rješenje iz stavka 3. ovoga članka donosi se za razdoblje od tri godine i može se produžiti na isti rok na način i pod uvjetima propisanim ovim člankom.

(5) Protiv rješenja iz stavka 3. ovog članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(6) Podaci iz Registra iz stavka 1. ovoga članka provjeravaju se jednom godišnje.

(7) Pružatelji usluge EENC-a koji su registrirani u Republici Hrvatskoj obvezni su Ministarstvu dostaviti:

– izjavu da su sklopili ugovore za EENC koji obuhvaćaju sva područja EENC-a na državnim područjima najmanje četiriju država članica Europske unije, u roku od najduže 36 mjeseci od dana njihove registracije

– izjavu da su sklopili ugovore za EENC koji obuhvaćaju sva područja EENC-a u Republici Hrvatskoj, u roku od 24 mjeseca od sklapanja prvog ugovora ili izjavu da to nije moguće zbog razloga iz nadležnosti subjekta za naplatu cestarine.

(8) Pružatelj usluge EENC-a koji je registriran u Republici Hrvatskoj dostavlja Ministarstvu potvrdu da je zadržana pokrivenost svih područja EENC-a iz stavka 7. ovoga članka svakih 12 mjeseci nakon sklapanja ugovora.

(9) Kada je zbog razloga iz nadležnosti subjekta za naplatu cestarine na pojedinom području pokrivenost područja EENC-a u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici Europske unije prekinuta, pružatelj usluge EENC-a koji je registriran u Republici Hrvatskoj o tome je obavezan pisano izvijestiti Ministarstvo najkasnije u roku od 30 dana od dana prekida.

(10) O ponovnom uspostavljanju pokrivenosti iz stavka 9. ovoga članka pružatelj usluge EENC-a koji je registriran u Republici Hrvatskoj obavezan je pisano izvijestiti Ministarstvo najkasnije u roku od 30 dana od dana uspostave.

(11) Ako Ministarstvo utvrdi prestanak ispunjavanja pojedinog uvjeta iz stavka 1. ovoga članka na temelju kojih je izvršena registracija pružatelja usluge EENC-a u Republici Hrvatskoj, naložit će pružatelju usluge EENC-a da u roku od 15 dana od primitka naloga dostavi dokaze o ponovnom ispunjavanju zahtjeva.

(12) Ako pružatelj usluge EENC-a ne postupi po nalogu iz stavka 11. ovoga članka, Ministarstvo provodi postupak brisanja toga pružatelja usluge EENC-a iz Registra.

(13) Rješenje o brisanju iz Registra po službenoj dužnosti donosi Ministarstvo.

(14) Protiv rješenja iz stavka 13. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(15) Ministarstvo na kraju svake kalendarske godine elektroničkim putem dostavlja Europskoj komisiji registre područja EENC-a i pružatelja usluga EENC-a u Republici Hrvatskoj.

(16) Dokumentaciju kojom se dokazuje ispunjavanje uvjeta za registraciju pružatelja usluga EENC-a iz stavka 1. ovoga članka i način upisa podataka iz stavka 2. ovoga članka u Registar pravilnikom propisuje ministar.

Članak 29.

Prava i obveze pružatelja usluge EENC-a

(1) Pružatelji usluge EENC-a koji su registrirani u Republici Hrvatskoj obvezni su sklopiti ugovore za EENC koji obuhvaćaju:

– sva područja EENC-a na državnim područjima najmanje četiriju država članica, unutar 36 mjeseci od njihove registracije, u skladu s člankom 34. stavkom 1. ovoga Zakona i

– sva područja EENC-a u Republici Hrvatskoj u roku od 24 mjeseca od sklapanja prvog ugovora, osim ako to nije moguće zbog razloga na strani subjekta za naplatu cestarine.

(2) Pružatelji usluge EENC-a koji su registrirani u Republici Hrvatskoj svakih 12 mjeseci, počevši od datuma registracije, Ministarstvu dostavljaju potvrdu da je zadržana pokrivenost svih područja EENC-a nakon sklapanja ugovora odnosno da je ponovno uspostavljena pokrivenost u slučaju da je, zbog razloga iz nadležnosti subjekta za naplatu cestarine na pojedinom području, pokrivenost bila prekinuta.

(3) Pružatelji usluge EENC-a koji su registrirani u Republici Hrvatskoj dužni su na mrežnim stranicama javno objavljivati:

- informacije o svojem pokrivanju područja EENC-a i o svim izmjenama u pogledu tog pokrivanja i
 - u roku od mjesec dana od registracije detaljne planove u vezi sa svakim proširenjem svoje usluge na dodatna područja EENC-a, uz godišnja ažuriranja.
- (4) Pružatelji usluge EENC-a koji su registrirani u Republici Hrvatskoj ili koji pružaju uslugu EENC-a u Republici Hrvatskoj dužni su korisnicima EENC-a osigurati opremu u vozilu koja ispunjava zahtjeve iz članka 27. ovoga Zakona te zahtjeve propisa koji se odnose na radijsku opremu i elektromagnetsku kompatibilnost.
- (5) Pružatelji usluge EENC-a koji pružaju uslugu EENC-a u Republici Hrvatskoj dužni su voditi popis opreme u vozilu povezane s njihovim ugovorima za EENC s korisnicima EENC-a, kojoj je poništena valjanost.
- (6) Pružatelji usluge EENC-a koji su registrirani u Republici Hrvatskoj obvezni su na mrežnim stranicama javno objavljivati svoje politike sklapanja ugovora s korisnicima EENC-a.
- (7) Pružatelji usluge EENC-a koji pružaju uslugu EENC-a u Republici Hrvatskoj subjektima za naplatu cestarine obvezni su pružati informacije koje su im potrebne za izračun i naplatu cestarine za vozila korisnika EENC-a ili za provjeru izračuna cestarina koje pružatelji usluge EENC-a naplaćuju za vozila korisnika EENC-a.
- (8) Pružatelji usluge EENC-a koji pružaju uslugu EENC-a u Republici Hrvatskoj obvezni su surađivati sa subjektima za naplatu cestarine u njihovim nastojanjima da identificiraju vlasnika vozila kojim je korištena autocesta odnosno objekt pod naplatom bez plaćanja cestarine ili osobu koja ima pravo koristiti vozilo na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora.
- (9) U slučaju u kojem se sumnja u neplaćanje cestarine subjekt za naplatu cestarine ima pravo od pružatelja usluge EENC-a dobiti podatke u vezi s vozilom uključenim u navodno neplaćanje cestarine i s vlasnikom ili osobom koja ima pravo koristiti vozilo na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora, koji je u ugovornom odnosu s pružateljem usluge EENC-a, a pružatelj usluge EENC-a obavezan je odmah staviti na raspolaganje takve podatke, koje subjekt za naplatu cestarine ne smije dati nijednom drugom pružatelju usluge naplate cestarine.
- (10) Ako je subjekt za naplatu cestarine ujedno i pružatelj usluge naplate cestarine, podatke iz stavka 9. ovoga članka dozvoljeno je upotrijebiti isključivo u svrhu identificiranja osumnjičenih prekršitelja.
- (11) Pružatelji usluge EENC-a obvezni su subjektima za naplatu cestarine dati podatke u vezi sa svim vozilima u kojima se, prema njihovim ugovorima za EENC s korisnicima EENC-a, nalazi njihova oprema i koji su, u određenom razdoblju, vozili na području EENC-a, za koje je nadležan subjekt za naplatu cestarine, kao i podatke o vlasnicima tih vozila odnosno korisnicima EENC-a vezanim za ta vozila, pod uvjetom da subjekt za naplatu cestarine treba te podatke kako bi ispunio svoje obveze prema poreznim tijelima.
- (12) Pružatelj usluge EENC-a dužan je dostaviti podatke određene ovim člankom najkasnije dva dana nakon primitka zahtjeva.
- (13) Subjektu za naplatu cestarine nije dozvoljeno otkriti podatke određene ovim člankom drugom pružatelju usluge naplate cestarine.
- (14) Ako je subjekt za naplatu cestarine ujedno i pružatelj usluge naplate cestarine, podatke određene ovim člankom dozvoljeno je upotrebljavati isključivo u svrhu ispunjavanja obveza subjekta za naplatu cestarine prema poreznim tijelima.
- (15) Pružatelji usluge EENC-a koji iskažu interes za pružanje usluge EENC-a u Republici Hrvatskoj ne mogu započeti s pružanjem usluge dok ne sklope ugovore o pružanju usluge EENC-a sa svim subjektima za naplatu cestarine za sva područja EENC-a u Republici Hrvatskoj, osim ako to nije moguće zbog razloga na strani subjekta za naplatu cestarine.

Članak 30.

Jedinstvena kontaktna točka

(1) Ministarstvo se određuje jedinstvenom kontaktnom točkom za olakšavanje i koordiniranje administrativnih aktivnosti između pružatelja usluge EENC-a i subjekata za naplatu cestarine.

(2) Podatke o jedinstvenoj kontaktnoj točki Ministarstvo javno objavljuje na svojim mrežnim stranicama te ih na zahtjev dostavlja zainteresiranim pružateljima usluge EENC-a.

Članak 31.

Prava i obveze subjekata za naplatu cestarine

(1) Subjekti za naplatu cestarine dužni su analizirati razinu usklađenosti svog područja EENC-a s tehničkim i postupovnim uvjetima za interoperabilnost EENC-a te jedinstvenoj kontaktnoj točki iz članka 30. ovoga Zakona dostaviti prijedlog programa korektivnih aktivnosti koje će poduzeti radi osiguravanja interoperabilnosti EENC-a u okviru sustava za naplatu cestarine.

(2) Subjekti za naplatu cestarine dužni su izraditi i održavati izjavu o području EENC-a kojom se određuju opći uvjeti za pružatelje usluge EENC-a na svojim područjima EENC-a, u skladu s provedbenim aktom Europske komisije kojim se propisuje minimalan sadržaj izjave o području EENC-a.

(3) Kada imenovani subjekti za naplatu cestarine uspostavljaju novi elektronički sustav za naplatu cestarine, obvezni su tri mjeseca unaprijed na mrežnim stranicama objaviti izjavu o području EENC-a i u izjavi o području EENC-a objaviti, detaljno, planiranje procesa ocjene sukladnosti sa specifikacijama i primjerenosti za upotrebu sastavnica interoperabilnosti, kako bi se zainteresiranim pružateljima usluge EENC-a omogućila akreditacija pri tijelu nadležnom za akreditaciju, a najkasnije mjesec dana prije operativnog pokretanja novog sustava, uzimajući u obzir duljinu trajanja procesa ocjene sukladnosti sa specifikacijama i ocjene primjerenosti za upotrebu sastavnica interoperabilnosti.

(4) Kada subjekti za naplatu cestarine znatno mijenjaju elektronički sustav za naplatu cestarine, obvezni su tri mjeseca unaprijed na mrežnim stranicama objaviti ažuriranu izjavu o području EENC-a, kako bi se već akreditiranim pružateljima usluge EENC-a omogućilo da prilagode svoje sastavnice interoperabilnosti novim zahtjevima i kako bi ponovno dobili akreditaciju od tijela nadležnog za akreditaciju, a najkasnije mjesec dana prije operativnog pokretanja izmijenjenog sustava, uzimajući u obzir duljinu trajanja procesa ocjene sukladnosti sa specifikacijama i ocjene primjerenosti za upotrebu sastavnica interoperabilnosti.

(5) Ako uspostavljanje novog elektroničkog sustava za naplatu cestarine iz stavka 3. ovoga članka odnosno znatne promjene elektroničkog sustava za naplatu cestarine iz stavka 4. ovoga članka uključuju uvođenje novih parametara za klasifikaciju vozila, subjekt za naplatu cestarine odnosno imenovani subjekt za naplatu cestarine mora sedam mjeseci unaprijed o tome obavijestiti Ministarstvo, a Ministarstvo šest mjeseci unaprijed o tome obavijestiti Europsku komisiju, ostale države članice Europske unije i pružatelje usluge EENC-a, aktivne u području EENC-a toga subjekta za naplatu cestarine.

(6) Subjekti za naplatu cestarine nadležni za područja EENC-a imaju obvezu na nediskriminirajućoj osnovi prihvaćati sve pružatelje usluge EENC-a koji podnesu zahtjev za pružanje usluge EENC-a, na područjima EENC-a iz njihove nadležnosti, koji poštuju obveze i opće uvjete iz izjave o području EENC-a.

(7) Subjekti za naplatu cestarine nemaju pravo zahtijevati od pružatelja usluge EENC-a da se koriste specifičnim tehničkim rješenjima ili procesima kojima se ograničava interoperabilnost sastavnica interoperabilnosti pružatelja usluge EENC-a s elektroničkim sustavima za naplatu cestarine u drugim područjima EENC-a.

(8) Subjekt za naplatu cestarine izdaje račun za cestarinu, vezanu za pružanje usluge EENC-a pružatelju usluge EENC-a, a pružatelj usluge EENC-a izdaje račun za cestarinu korisniku usluge EENC-a na isti iznos.

(9) Subjekti za naplatu cestarine u svojim područjima EENC-a obvezni su prihvaćati svu valjanu opremu u vozilu pružatelja usluge EENC-a s kojima imaju ugovorne odnose, koja je potvrđena u skladu s propisanim postupkom o ocjeni sukladnosti sa specifikacijama i primjerenosti za upotrebu sastavnica interoperabilnosti i koja nije na popisu opreme u vozilu iz članka 29. stavka 5. ovoga Zakona, kojoj je poništena valjanost, a vozilima s navedenom valjanom opremom u slučaju problema u funkcioniranju EENC-a, za koje je odgovoran sam subjekt za naplatu cestarine, obvezni su omogućiti pomoćnu uslugu, s tim da se korištenje pomoćne usluge ne smatra neplaćanjem cestarine.

(10) Subjekti za naplatu cestarine imaju obvezu na nediskriminirajući način surađivati s pružateljima usluge EENC-a ili proizvođačima ili prijavljenim tijelima radi procjene primjerenosti za upotrebu sastavnica interoperabilnosti u njihovim područjima EENC-a.

(11) Subjekti koji pružaju usluge naplate cestarine vode računovodstvenu evidenciju koja omogućuje jasno razdvajanje troškova i prihoda povezanih s pružanjem usluge naplate cestarine od troškova i prihoda povezanih s drugim aktivnostima.

(12) Informacije o troškovima i prihodima povezanim s pružanjem usluge naplate cestarine dostavljaju se, na zahtjev, relevantnom tijelu za mirenje ili pravosudnom tijelu.

(13) Zabranjeno je unakrsno subvencioniranje između aktivnosti obavljenih u ulozi pružatelja usluge naplate cestarine i drugih aktivnosti.

Članak 32.

Naknada za pružatelja usluge EENC-a

(1) Pružatelji usluge EENC-a imaju pravo na primanje naknade od subjekata za naplatu cestarine.

(2) Metodologija za izračun naknade pružateljima usluge EENC-a temelji se na izračunu naknade za usporedive usluge koje pružaju pružatelji usluga naplate cestarine u Republici Hrvatskoj.

(3) Iznos naknade pružateljima usluge EENC-a može se razlikovati od naknade pružatelja usluga naplate cestarine, ako je to opravdano:

– troškovima specifičnih zahtjeva i obveza pružatelja usluga koji se ne primjenjuju na pružatelje usluge EENC-a i

– troškovima koji, za subjekta za naplatu cestarine, nastaju zbog pružanja, vođenja i održavanja sustava usklađenog s EENC-om, u svojem području naplate cestarine, uključujući troškove akreditacije, u slučajevima kad takvi troškovi nisu uključeni u cestarinu.

(4) Metodologiju za izračun naknade za pružatelje usluge EENC-a pravilnikom propisuje ministar, a subjekti za naplatu cestarine u sklopu komercijalnih uvjeta u izvaji o području EENC-a obvezni su navesti podatke o objavi toga propisa.

Članak 33.

Primjena cestarine za EENC

(1) U slučaju odstupanja između klasifikacije vozila između pružatelja usluge EENC-a i subjekta za naplatu cestarine prednost ima klasifikacija subjekta za naplatu cestarine, osim ako se može dokazati pogreška u navedenoj klasifikaciji.

(2) Subjekt za naplatu cestarine ima pravo od pružatelja usluge EENC-a zahtijevati plaćanje za svako potkrijepljeno korištenje autoceste odnosno objekta pod naplatom i za svako potkrijepljeno potraživanje cestarine u vezi s bilo kojim računom korisnika EENC-a kojim upravlja taj pružatelj usluge EENC-a.

(3) Ako je pružatelj usluge EENC-a poslao subjektu za naplatu cestarine popis opreme u vozilu iz članka 29. stavka 5. ovoga Zakona kojoj je poništena valjanost, pružatelj usluge EENC-a nije odgovoran za bilo koju dodatnu cestarinu koja je nastala na temelju upotrebe opreme u vozilu kojoj je poništena valjanost.

(4) Broj upisa na popisu opreme u vozilu iz članka 29. stavka 5. ovoga Zakona kojoj je poništena valjanost, oblik popisa i učestalost njegova ažuriranja dogovaraju subjekti za naplatu cestarine i pružatelji usluge EENC-a.

(5) U sustavima za naplatu cestarine koji se temelje na mikrovalnoj tehnologiji subjekti za naplatu cestarine dostavljaju pružateljima usluge EENC-a pokrijepljene dokaze o korištenju autoceste odnosno objekta pod naplatom njihovih korisnika EENC-a.

Članak 34.

Prava i obveze korisnika EENC-a

(1) Korisnici EENC-a imaju pravo ugovaranja usluge EENC-a kod bilo kojeg pružatelja usluge EENC-a, bez obzira na njihovo državljanstvo, državu u kojoj imaju boravište ili državu u kojoj je vozilo registrirano.

(2) Prilikom sklapanja ugovora s korisnicima EENC-a pružatelj usluge EENC-a dužan ih je uredno obavijestiti o važećim sredstvima plaćanja i o obradi njihovih osobnih podataka i pravima koja proizlaze iz propisa o zaštiti osobnih podataka.

(3) Smatra se da je korisnik EENC-a plaćanjem cestarine svojem pružatelju usluge EENC-a ispunio obvezu plaćanja upotrebe autoceste odnosno objekta pod naplatom prema nadležnom subjektu za naplatu cestarine.

(4) Ako su u vozilo ugrađena ili se u njemu prevoze dva ili više komada opreme, odgovornost je korisnika EENC-a da koristi ili aktivira odgovarajuću opremu u vozilu za određeno područje EENC-a.

Članak 35.

Povjerenstvo za mirenje

(1) Povjerenstvo za mirenje u Ministarstvu, sastavljeno od tri člana, nadležno za posredovanje između subjekata za naplatu s područjem EENC-a u Republici Hrvatskoj i pružatelja usluge EENC-a koji imaju ugovor ili su u pregovorima za ugovor s tim subjektima za naplatu cestarine, ministar odlukom imenuje iz redova stručnjaka za područje u kojem se posreduje.

(2) Povjerenstvo za mirenje ovlašteno je provjeriti jesu li ugovorni uvjeti koje je subjekt za naplatu cestarine postavio pružateljima usluge EENC-a nediskriminirajući, kao i provjeriti primaju li pružatelji usluge EENC-a naknadu u skladu s člankom 41. ovoga Zakona.

(3) Postupak pred Povjerenstvom za mirenje ovlašteni su pokrenuti subjekt za naplatu cestarine i/ili pružatelj usluge EENC-a i tražiti da se tijelo za mirenje uključi u bilo koji spor koji se tiče njihovih ugovornih odnosa ili pregovora.

(4) Povjerenstvo za mirenje neovisno je u odnosu na komercijalne interese subjekata za naplatu cestarine i pružatelja usluge naplate cestarine te posreduje između subjekata za naplatu cestarine i pružatelja usluge EENC-a koji imaju ugovor ili su u pregovorima za ugovor s tim subjektima za naplatu cestarine.

(5) Povjerenstvo za mirenje, u roku od mjesec dana od primitka zahtjeva da se uključi, dužno je izjasniti se o tome ima li na raspolaganju sve dokumente potrebne za posredovanje.

(6) Povjerenstvo za mirenje ovlašteno je tražiti odgovarajuće informacije od subjekata za naplatu cestarine, pružatelja usluge EENC-a i bilo kojih trećih strana aktivnih u pružanju usluge EENC-a u Republici Hrvatskoj koji su obvezni tijelu za mirenje u roku od 30 dana od zaprimanja zahtjeva dostaviti informacije kojima raspolažu.

(7) Povjerenstvo za mirenje dužno je u roku od šest mjeseci od primitka zahtjeva za uključivanje izdati mišljenje u predmetu.

(8) Povjerenstvo za mirenje razmjenjuje informacije s drugim tijelima za mirenje na području Europske unije o radu, vodećim načelima i praksama.

(9) Na postupak mirenja iz ovoga članka ne primjenjuje se zakon kojim se uređuje mirno rješavanje sporova.

Članak 36.

Tehnički zahtjevi i posebni uvjeti za EENC i interoperabilnost

(1) EENC se pruža u obliku jedinstvene stalne usluge koja ispunjava sljedeće zahtjeve:

– kad su parametri za klasifikaciju vozila, uključujući promjenjive, pohranjeni ili prijavljeni, ili oboje, u vozilu tijekom vožnje, bez potrebe dodatnog ljudskog djelovanja, osim ako dođe do izmjene karakteristika vozila i

– kad ljudska interakcija s opremom u vozilu ostaje ista, bez obzira na područje EENC-a.

(2) Odnos korisnika EENC-a i subjekta za naplatu cestarina ograničen je na izdavanje računa u skladu s člankom 31. stavkom 8. ovoga Zakona te na proces prisilne naplate.

(3) Odnos između korisnika EENC-a i pružatelja usluge EENC-a ili njihove opreme u vozilu može se razlikovati ovisno o pružatelju usluge EENC-a, uz uvjet da interoperabilnost usluge EENC-a nije ugrožena.

(4) Pružatelji usluge naplate cestarine, uključujući pružatelje usluge EENC-a, na zahtjev Ministarstva, obvezni su dostaviti podatke o pruženim uslugama, uz primjenu propisa o zaštiti podataka, koji se podaci koriste isključivo za potrebe prometnih politika i za poboljšanje upravljanja prometom i ne smiju se koristiti u druge svrhe.

Članak 37.

Sastavnice interoperabilnosti

(1) Ako se uspostavlja novi elektronički sustav za naplatu cestarine, imenovani subjekt za naplatu cestarine nadležan za sustav obavezan je izraditi i u izjavi o području EENC-a objaviti detaljno planiranje procesa ocjene sukladnosti sa specifikacijama i primjerenosti za upotrebu sastavnica interoperabilnosti, čime se zainteresiranim pružateljima usluge EENC-a omogućuje akreditacija, najkasnije mjesec dana prije operativnog pokretanja novog sustava.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i ako se znatno mijenja elektronički sustav za naplatu cestarine, a nadležni subjekt za naplatu cestarine obavezan je uz to izraditi i u izjavi o području EENC-a objaviti detaljno planiranje ponovne ocjene sukladnosti sa specifikacijama i primjerenosti za upotrebu sastavnica interoperabilnosti pružatelja usluge EENC-a koji su prije njegove znatne izmjene već bili akreditirani za sustav.

(3) U Republici Hrvatskoj uspostavlja se jedinstveno testno okruženje u kojem pružatelj usluge EENC-a ili njegov ovlašten predstavnik može provjeriti je li njihova oprema u vozilu primjerena za upotrebu u području EENC-a subjekta za naplatu cestarine i dobiti potvrdu o uspješnom prolasku odgovarajućih testova.

(4) Subjekti za naplatu cestarine od pružatelja usluge EENC-a ili njihovih ovlaštenih predstavnika imaju pravo naplatiti troškove svih odgovarajućih testova, uključujući i troškove testova za tehnološko rješenje, za prilagodbu i testiranje opreme u vozilu, testova kompatibilnosti na vozilima i opremi i druge povezane troškove.

(5) Sastavnice interoperabilnosti za upotrebu u EENC-u slobodno se stavljaju na tržište ako imaju oznaku CE ili izjavu o sukladnosti sa specifikacijama ili izjavu o primjerenosti za upotrebu ili obje izjave, a pregledi koji su već obavljani u okviru postupka za provjeru sukladnosti sa specifikacijama i/ili primjerenosti za upotrebu ne trebaju se ponoviti.

(6) Ako sastavnice interoperabilnosti s oznakom CE, koje su stavljene na tržište te upotrijebljene u skladu s namjenom, ne zadovoljavaju relevantne zahtjeve, Ministarstvo pokreće postupak pred tijelom koje je, sukladno posebnim propisima, nadležno za stavljanje robe na tržište radi ograničavanja njihova područja primjene i zabrane njihove upotrebe odnosno povlačenja s tržišta.

(7) O pokretanju postupka iz stavka 6. ovoga članka Ministarstvo obavješćuje Europsku komisiju, pri čemu posebno navodi je li do nesukladnosti došlo zbog:

– nepravilne primjene tehničkih specifikacija i/ili

– neprimjerenosti tehničkih specifikacija.

(8) Ako Europska komisija utvrdi da je neopravdana mjera koju je po pokrenutom postupku iz stavka 6. ovoga članka odredilo nadležno tijelo, Ministarstvo pokreće postupak pred nadležnim tijelom za opoziv poduzete mjere.

(9) Ako se u postupku pred tijelom iz stavka 8. ovoga članka utvrdi da sastavnice interoperabilnosti s oznakom CE ne ispunjavaju zahtjeve interoperabilnosti, nadležno tijelo, sukladno posebnim propisima kojima se uređuje stavljanje robe na tržište, ovlašteno je od proizvođača ili njegova ovlaštenog predstavnika zatražiti da, pod uvjetima koje to tijelo navede, uspostavi sukladnost sastavnice interoperabilnosti sa specifikacijama ili njezinu primjerenost za upotrebu, ili oboje.

(10) U svakom aktu koji donosi nadležno tijelo sukladno posebnim propisima kojima se uređuje stavljanje robe na tržište, u vezi s ocjenom sukladnosti sa specifikacijama ili primjerenosti za upotrebu sastavnica interoperabilnosti, detaljno se navode razlozi na kojima se temelji, a akt se dostavlja proizvođaču, pružatelju usluge EENC-a ili njihovim ovlaštenim predstavnicima, navodeći pritom pravna sredstva koja su na raspolaganju, na temelju propisa kojima se uređuje stavljanje robe na tržište, i rokove u kojima je moguće iskoristiti ta pravna sredstva.

(11) O aktima iz stavaka 9. i 10. ovoga članka Ministarstvo izvješćuje Europsku komisiju.

(12) Tijelo državne uprave nadležno za područje elektroničkih komunikacija prijavljuje Europskoj komisiji i državama članicama Europske unije tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja je ovlastilo za provedbu postupaka ocjenjivanja sukladnosti sa specifikacijama ili primjerenosti za upotrebu, propisanim provedbenim aktima koje Europska komisija donosi na temelju akta iz članka 2. točke 2. ovoga Zakona, kao i o svakoj promjeni vezanoj za ovlaštenje, te o tome obavještava Ministarstvo i tijelo državne uprave nadležno za gospodarstvo.

(13) Za svako tijelo za ocjenjivanje sukladnosti iz stavka 12. ovoga članka tijelo državne uprave nadležno za područje elektroničkih komunikacija koje ga prijavljuje prethodno određuje područje nadležnosti i od Europske komisije dobiva identifikacijski broj.

(14) Postupak ocjenjivanja prijavljenih tijela iz stavka 12. ovoga članka i ukidanja ovlaštenja provodi se u skladu s propisima o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti.

VI. OBRADA PODATAKA I RAZMJENA INFORMACIJA O NEPLAĆANJU CESTARINE

Članak 38.

Obrada podataka

(1) Subjekti za naplatu cestarine ovlašteni su obrađivati osobne podatke u svrhu naplate naknada propisanih ovim Zakonom te pokretanja sudskih i drugih postupaka povezanih s neplaćanjem cestarine, u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.

(2) Obrada podataka iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća:

– podatke s registarskih pločica vozila i podatke iz Evidencije o registriranim vozilima

– tokenizirane podatke o platnoj kartici

– podatke o broju ENC uređaja

– ime i prezime odnosno naziv, adresu prebivališta ili boravišta odnosno sjedišta, adresu elektroničke pošte te OIB ili porezni broj korisnika koji je te podatke prijavio u ESNC

– podatke o skupini vozila i emisijskom razredu lakih i teških vozila i standard u pogledu emisija CO₂ koji ona zadovoljavaju, uključujući presliku prometne dozvole ili drugog dokumenta kojim se isti dokazuju

- snimke i slike vozila u dijelu koji omogućuje prepoznavanje registarskih pločica i samog vozila, uključujući tip, model i boju te druge posebne oznake na vozilu koje omogućavaju nedvojbenu identifikaciju vozila
- identifikacijske podatke snimke ili slike (datum, vrijeme, mjesto nastanka)
- podatke o prijeđenim dionicama autoceste ili objekta pod naplatom i pripadajućem iznosu naknada
- podatke o datumu, vremenu i mjestu utvrđivanja neplaćanja cestarine i počinjenja prekršaja
- podatke o stanju pretplatnog računa ENC pretplate i APRP pretplate
- podatke o izdanim računima, naplaćenju cestarine i naknadama
- podatke o izdanim obavijestima o neplaćanju cestarine i javnim ispravama
- podatke o pokrenutim postupcima prisilne naplate i prekršajnim postupcima
- podatke o korisnicima oslobođenim od plaćanja cestarine
- podatke o IP adresi uređaja pomoću kojeg je korisnik proveo uključenje ili prijavio promjenu uključanja u ESNC
- podatke za kontakt (adresu elektroničke pošte i broj telefona) korisnika u svrhu informiranja o okolnostima povezanim s korištenjem autoceste odnosno objekta pod naplatom i uključanjem u ESNC.

(3) Radi naplate cestarine i drugih naknada, nadzora upotrebe autoceste odnosno objekta pod naplatom i vođenja postupaka predviđenih ovim Zakonom, subjekti za naplatu cestarine ovlašteni su dodatno prikupljati i obrađivati:

- podatke o korisniku koji uključuju ime i prezime, adresu prebivališta i/ili boravišta, OIB, datum i mjesto rođenja, državljanstvo fizičke osobe osumnjičene za počinjenje prekršaja te naziv, sjedište i OIB/porezni broj pravne osobe osumnjičene za počinjenje prekršaja
- podatke o vozilu koji uključuju oznake s registarske pločice vozila, državu registracije vozila, tip, model, emisijski razred, standard u pogledu emisija CO₂ koji ona zadovoljavaju i druge podatke o vozilima potrebne za identifikaciju vozila.

(4) Slike vozila prikupljene u ESNC-u tijekom upotrebe autoceste odnosno objekta pod naplatom čuvaju se 12 mjeseci, računajući od dana naplate cestarine odnosno naknada u skladu s ovim Zakonom, u kojem roku se mogu koristiti za potrebe rješavanja prigovora i reklamacija korisnika odnosno provjeru ispravnosti naplate.

(5) Snimke prikupljene videonadzorom autoceste odnosno objekta pod naplatom mogu se u ESNC-u čuvati najviše 30 dana, osim kada je osnova za daljnje čuvanje istih utvrđena drugim zakonima.

(6) Podaci iz stavaka 2. i 3. ovoga članka koji su uneseni u knjigovodstvene isprave i poslovne knjige subjekata za naplatu cestarine čuvaju se u rokovima koje određuju računovodstveni i porezni propisi.

(7) Ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, porezna tijela te drugi pravni subjekti koji su posebnim propisima ovlašteni za vođenje pojedinih evidencija koje sadrže podatke iz stavka 3. ovoga članka, dužni su ih u svrhu naplate cestarine i drugih naknada te vođenja postupaka predviđenih ovim Zakonom ustupiti subjektima za naplatu cestarine.

(8) Podatke iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, u okviru ovlasti koje su im dane ovim Zakonom i drugim zakonima, obrađuju Ministarstvo, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove i ministarstvo nadležno za financije.

(9) Ako je pokrenut postupak prisilne naplate ili prekršajni postupak, podaci iz stavaka 2. i 3. ovoga članka čuvaju se do pravomoćnog okončanja ovih postupaka.

(10) Podaci o vozilu i korisniku za koje je provedena odjava iz ESNC-a brišu se u roku od 30 dana od dana odjave, osim podataka iz stavka 6. ovoga članka te podataka koji su potrebni za naplatu potraživanja nastalih prije odjave iz ESNC-a te vođenje prekršajnog postupka.

Članak 39.

Kontaktna točka i postupak razmjene informacija vezanih za neplaćanje cestarine

(1) Kako bi se omogućila identifikacija vozila za koje je utvrđeno neplaćanje cestarine i vlasnika vozila odnosno osobe koja ima pravo koristiti to vozilo na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora, odobrava se nacionalnim kontaktnim točkama drugih država članica Europske unije, u svrhu slanja pisane obavijesti o neplaćanju cestarine, pristup sljedećim podacima iz Evidencije o registriranim vozilima Republike Hrvatske, s ovlašću da obavljaju automatizirana pretraživanja o:

– podacima o vozilima i

– podacima o vlasnicima vozila odnosno osobama koje imaju pravo koristiti vozilo na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora.

(2) Kontaktna točka Republike Hrvatske za razmjenu podataka iz stavka 1. ovoga članka određuje se u ministarstvu nadležnom za unutarnje poslove.

(3) Prilikom obavljanja automatiziranog pretraživanja iz stavka 1. ovoga članka dozvoljeno je koristiti sve podatke iz Evidencije o registriranim vozilima.

(4) Razmjena informacija između kontaktne točke Republike Hrvatske i nacionalnih kontaktnih točaka drugih država članica Europske unije provodi se upotrebom računalne aplikacije »Toll« Europskog informacijskog sustava za prometne i vozačke dozvole (EUCARIS) i izmijenjenih verzija tog računalnog sustava, u skladu s propisima kojima se uređuje prekogranična razmjena informacija o prometnim prekršajima.

(5) Subjekti za naplatu cestarine ovlašteni su putem Ministarstva zatražiti pribavljanje podataka iz stavka 1. ovoga članka iz države članice Europske unije u kojoj je registrirano vozilo za koje se utvrdi neplaćanje cestarine, a nema drugih načina da se utvrdi identitet obveznika plaćanja cestarine kako bi mu se dostavila obavijest o obvezi plaćanja ili bi se identitet obveznika plaćanja cestarine na drugi način mogao utvrditi s nerazmjernim teškoćama.

(6) Subjekti za naplatu cestarine dohvaćaju samo podatke nužne za dostavu obavijesti o neplaćanju cestarine i pokretanje postupaka pred nadležnim javnim tijelima, u skladu s propisima kojima se uređuju prekršaji i prisilna naplata potraživanja, koji se podaci smiju upotrebljavati isključivo u navedene svrhe, a subjekt za naplatu cestarine dužan ih je čuvati u skladu s člankom 38. ovoga Zakona.

(7) Podatke potrebne za obavljanje automatiziranog pretraživanja i podatke koji se dostavljaju kao rezultat automatiziranog pretraživanja iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove.

Članak 40.

Izvjescivanje o razmjeni informacija vezanih za neplaćanje cestarine

(1) Ministarstvo nadležno za unutarnje poslove dostavlja Ministarstvu godišnje izvješće o informacijama koje su iz nacionalne evidencije registriranih i označenih vozila upotrebom računalne aplikacije Europskog informacijskog sustava za prometne i vozačke dozvole (EUCARIS) proslijeđene u druge države članice Europske unije, u roku od 30 dana od isteka kalendarske godine.

(2) Ministarstvo nadležno za unutarnje poslove dostavlja Ministarstvu godišnje izvješće o broju automatiziranih pretraživanja koja je provelo preko nacionalnih kontaktnih točki država članica Europske unije u kojima su registrirana vozila za koja nije plaćena cestarina u Republici Hrvatskoj te o broju neispunjenih zahtjeva, u roku od 30 dana od isteka kalendarske godine.

(3) Ministarstvo, na temelju podataka iz stavka 2. ovoga članka koje dobiva od ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, izrađuje sveobuhvatno izvješće o broju automatiziranih pretraživanja koja je provelo ministarstvo nadležno za unutarnje poslove preko nacionalnih kontaktnih točki država članica Europske unije u kojima su registrirana vozila za koja nije plaćena cestarina te o broju neispunjenih zahtjeva.

(4) Sveobuhvatno izvješće iz stavka 3. ovoga članka uključuje i opis postupanja za naplatu cestarina sukladno ovom Zakonu, s podacima koliki je udio naplaćene cestarine na temelju pisane obavijesti, koliki je udio cestarine naplaćene u sudskom postupku te koliki je udio nenaplaćene cestarine.

(5) Sveobuhvatno izvješće iz stavka 3. ovoga članka Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji svake tri godine.

VII. NADZOR NAPLATE CESTARINE

Članak 41.

Nadzor naplate cestarine

(1) Nadzor naplate cestarine u skladu s ovim Zakonom čini:

- nadzor naplate cestarine koji obavljaju subjekti za naplatu cestarine na autocestama i objektima pod naplatom
- inspekcijski nadzor naplate cestarine koji provodi Ministarstvo
- nadzor naplate cestarine koji provode policijski službenici prilikom provođenja granične kontrole i
- nadzor naplate cestarine koji provode carinski službenici kada obavljaju carinsku kontrolu.

(2) Nadzor naplate cestarine u skladu s ovim Zakonom obavlja se i izvan autoceste i objekta pod naplatom ako je utvrđeno neplaćanje cestarine.

(3) Nadzor naplate cestarine koji obavljaju subjekti za naplatu cestarine obuhvaća poslove povezane s neposrednom i naknadnom provjerom podataka iz ESNC-a, provjerom uključenja u ESNC, utvrđivanjem iznosa cestarine i naplatom cestarine, utvrđivanjem visine i naplatom naknada iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona te poslove koje nadzornik poduzima prema određenom korisniku u slučaju neplaćanja cestarine.

(4) Inspekcijski nadzor naplate cestarine koji provodi Ministarstvo obuhvaća nadzor provedbe odredaba članaka 18. do 21. ovoga Zakona neposrednim uvidom u ESNC upotrebom tehničkih uređaja te nadzor na temelju vjerodostojne dokumentacije o neplaćanju cestarine koju Ministarstvu dostavljaju subjekti za naplatu cestarine, a provodi se nad korisnicima.

(5) Nadzor naplate cestarine provode policijski i carinski službenici tijekom obavljanja granične odnosno carinske kontrole radi utvrđivanja identiteta korisnika vozila za koje je u ESNC-u utvrđeno neplaćanje cestarine i radi pozivanja nadležnih tijela iz stavaka 3. i 4. ovoga članka na provedbu nadzora na mjestu granične odnosno carinske kontrole.

(6) Ako se po nalogu nadzornika ili inspektora naplate cestarine otklone povrede obveza iz članaka 18. do 21. ovoga Zakona odnosno postupi u skladu s obavijesti o neplaćanju cestarine iz članka 42. stavka 1. ovoga Zakona, okončava se postupak nadzora naplate cestarine te se ne pokreće prekršajni postupak.

(7) Za potrebe nadzora naplate cestarine subjekti za naplatu cestarine mogu obavljati poslove upravljanja prometom na autocestama i objektima pod naplatom, uključujući provođenje periodičnih preusmjeravanja cjelokupnog prometa na nekoj dionici autoceste.

(8) Način postupanja u obavljanju poslova vezanih za upravljanje prometom radi provođenja nadzora naplate cestarine iz stavka 7. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove.

Članak 42.

Nadzor naplate cestarine koji provode subjekti za naplatu cestarine

(1) Kada se neplaćanje cestarine utvrdi naknadnom provjerom podataka iz ESNC-a, subjekt za naplatu cestarine će vlasnika vozila, korisnika vozila na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora odnosno osobu identificiranu na drugi način pisanim putem obavijestiti o neplaćanju cestarine dostavom isprave iz članka 22. stavka 6. ovoga Zakona.

(2) Obavijest o neplaćanju cestarine iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se poštanskom pošiljkom ili kroz korisnički pretinac u okviru državne informacijske infrastrukture kada su ostvarene mogućnosti za dostavu elektroničkim putem.

(3) Za osobu kojoj se obavijest o neplaćanju cestarine šalje kroz korisnički pretinac iz stavka 2. ovoga članka, dostava se smatra obavljenom po isteku osmog dana od dana slanja obavijesti o neplaćanju cestarine u korisnički pretinac.

(4) Za osobu kojoj je upućena obavijest o neplaćanju cestarine poštanskom pošiljkom dostava se smatra obavljenom po isteku roka od 28 dana od dana izdavanja obavijesti.

(5) Ako se ne postupi u skladu s obavijesti iz stavka 1. ovoga članka, subjekt za naplatu cestarine dostavlja Ministarstvu vjerodostojnu dokumentaciju o neplaćanju cestarine radi provedbe inspeksijskog nadzora naplate cestarine.

(6) Ako je nadzornik utvrdio da korisnik krši obveze iz članaka 18. do 21. ovoga Zakona, a korisnik odbije uključanje u ESNC u skladu s člankom 16. ovoga Zakona, odbije platiti naknade iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona odnosno odbije otkloniti druge povrede obveza iz članaka 18. do 21. ovoga Zakona, subjekt za naplatu cestarine dostavlja Ministarstvu vjerodostojnu dokumentaciju o provedenom nadzoru tijekom kojeg nisu otklonjene povrede obveza iz članaka 18. do 21. ovoga Zakona, radi provedbe inspeksijskog nadzora naplate cestarine.

(7) Obvezan sadržaj, službeni jezik i obrasce za obavještanje iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

Članak 43.

Poslovi i ovlasti nadzornika

(1) Nadzornik ima sljedeće ovlasti:

- zaustaviti vozilo na autocesti radi provedbe nadzora naplate cestarine
- naložiti vozaču da odveze vozilo do najbližeg odmorišta ili druge prikladne prometne površine na autocesti
- utvrđivati ispravnost uključanja u ESNC
- omogućiti uključanje u ESNC kada su za to ostvareni uvjeti
- naplatiti sve naknade cestarine i zakonske penale, koji su evidentirani u ESNC, za račun svih subjekata za naplatu cestarine
- u slučaju kada nije moguće provesti uključanje u ESNC, utvrditi i naplatiti naknadu cestarine za daljnju upotrebu autoceste od mjesta nadzora do izlaza s autoceste
- provjeriti i zatražiti propisno postavljanje i upotrebu ENC uređaja
- zatražiti uklanjanje uređaja koji onemogućava rad ili uzrokuje neispravan rad ENC uređaja ili ESNC-a, pri čemu je dužan izbjegavati zadiranje u dio vozila koji predstavlja prostor s obilježjima privatnosti

- zatražiti od vozača da na uvid preda identifikacijski dokument u svrhu utvrđivanja njegova identiteta i prebivališta
- zatražiti na uvid ispravu na temelju koje osoba s invaliditetom ostvaruje pravo na oslobođanje od plaćanja cestarine izdanu prema zakonu kojim se uređuju povlastice u prometu iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona
- zatražiti od vozača da na uvid preda prometnu dozvolu i druge dokumente o vozilu vezane za utvrđivanje iznosa naknade cestarine
- unijeti u ESNC podatke sadržane u dokumentima iz podstavaka 9., 10. i 11. ovoga stavka
- dostaviti prekršajni nalog iz članka 46. stavka 2. ovoga Zakona
- dostaviti rješenje o privremenom isključenju vozila iz prometa iz članka 46. stavka 3. ovoga Zakona
- dostaviti naredbu o mjeri opreza privremenog oduzimanja vozačke dozvole za upravljanje vozilom iz članka 46. stavka 9. ovoga Zakona
- prihvatiti predaju prometne dozvole i registarskih pločica vozila te predaju vozačke dozvole u skladu s člankom 46. stavkom 11. ovoga Zakona i o preuzimanju isprava izdati potvrdu.

(2) Nadzor naplate cestarine propisan ovim Zakonom obavlja se primjenom ovlasti koje moraju biti razmjerne svrsi zbog kojih se poduzimaju.

(3) Vozač je dužan postupiti po znaku ili zahtjevu nadzornika iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Zahtjevi nadzornika daju se usmeno, osim onih za koje je propisan pisani oblik.

(5) Ako vozač odbije postupiti po znaku ili zahtjevu nadzornika, nadzornik će o tome obavijestiti inspektora naplate cestarine te po potrebi zatražiti intervenciju policije.

(6) Nadzor naplate cestarine prioritetno se provodi na izlazima s autoceste u smjeru graničnih prijelaza.

Članak 44.

Uvjeti za obavljanje poslova nadzornika

(1) Nadzornik mora ispunjavati najmanje sljedeće uvjete:

- da je državljanin Republike Hrvatske s prebivalištem u Republici Hrvatskoj
- da je osposobljen za obavljanje nadzornih ovlasti i
- da posjeduje valjanu vozačku dozvolu za upravljanje vozilom iz članka 45. ovoga Zakona.

(2) Nadzornik nosi službenu odjeću s oznakama, a svoj identitet dokazuje službenom iskaznicom.

(3) Korisnik koji smatra da je nadzornik prekoračio ovlasti iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona može uložiti pritužbu subjektu za naplatu cestarine, ovisno o tome tko upravlja autocestom na kojoj je nadzor nad plaćanjem izvršen, u roku od osam dana od dana osporavanog postupanja nadzornika.

(4) Subjekt za naplatu cestarine, koji upravlja autocestom odnosno objektom pod naplatom na kojem je obavljen nadzor, prosljeđuje pritužbu iz stavka 3. ovoga članka na rješavanje Povjerenstvu koje imenuje ministar, a sastoji se od dva predstavnika Ministarstva i jednog predstavnika nadležnog subjekta za naplatu cestarine.

(5) Povjerenstvo iz stavka 4. ovoga članka razmatra pritužbu te o svojim zaključcima pisanim putem obavještava nadležni subjekt za naplatu cestarine i podnositelja pritužbe u roku od 30 dana.

(6) Stručno osposobljavanje i završnu provjeru stečenih znanja i vještina nadzornika provodi obrazovna ustanova koja ispunjava materijalno-tehničke, kadrovske i prostorne uvjete prema propisima kojima se uređuje obrazovanje odraslih.

(7) O zahtjevu za izdavanje odobrenja za provođenje programa osposobljavanja iz stavka 6. ovoga članka Ministarstvo odlučuje rješenjem.

(8) Odobrenje o ispunjavanju uvjeta iz stavka 6. ovoga članka izdaje se na rok od četiri godine.

(9) Protiv rješenja iz stavka 7. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(10) Oznake i izgled službene odjeće i službene iskaznice nadzornika, opremu koju nadzornik koristi u provođenju nadzora, program za osposobljavanje i provjeru stručne osposobljenosti nadzornika i obrazac zahtjeva za izdavanje odobrenja za provođenje programa osposobljavanja pravilnikom propisuje ministar.

Članak 45.

Vozilo za nadzor naplate cestarine

(1) Vozilo kojim nadzornik obavlja nadzor opremljeno je tehničkim uređajima, uključujući uređaje za uključivanje korisnika i vozila u ESNC i naplatu cestarine i naknada iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona te čini sastavni dio ESNC-a.

(2) Vozilo iz stavka 1. ovoga članka u vlasništvu je Republike Hrvatske, a registrira se na subjekt za naplatu cestarine koji upravlja autocestom odnosno objektom pod naplatom na kojem se vrši nadzor nad plaćanjem cestarine.

(3) Vozilo iz stavka 1. ovoga članka bijele je boje, broj 9010 prema RAL-ovu katalogu boja, s oznakom vizualnog identiteta ESNC, obilježeno s dva plava rotirajuća svjetla, s natpisom »Nadzor cestarine« najmanje na lijevoj i desnoj vanjskoj bočnoj strani vozila i svjetlećom oznakom »Nadzor cestarine« na krovu vozila, opremljeno uređajem za davanje znakova u nizu tonova raznih visina te uređajem kojim se izriču ili ispisuju zapovijedi i obavijesti vozačima koji se kreću ispred ili iza tog vozila.

(4) Za štetu počinjenu vozilom iz stavka 1. ovoga članka, umjesto vlasnika, odgovara subjekt za naplatu cestarine koji upravlja autocestom odnosno objektom pod naplatom na kojem je provoden nadzor po općim pravilima o odgovornosti za štetu.

(5) Subjekt za naplatu cestarine ima pravo na naknadu štete prouzročenu vozilu iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 46.

Nadzor naplate cestarine koji provodi Ministarstvo

(1) Inspekcijski nadzor iz članka 41. stavka 4. ovoga Zakona obavljaju inspektori naplate cestarine.

(2) Kada tijekom inspekcijskog nadzora inspektor naplate cestarine utvrdi počinjenje prekršaja iz glave IX. ovoga Zakona, ovlašten je izdati prekršajni nalog.

(3) Inspektor naplate cestarine ovlašten je rješenjem privremeno isključiti vozilo iz prometa oduzimanjem prometne dozvole i registarskih pločica vozila ako je vozač tijekom nadzora iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona odbio otkloniti povrede obveza iz članaka 18. do 21. ovoga Zakona.

(4) Rješenjem iz stavka 3. ovoga članka određuje se privremeno oduzimanje prometne dozvole i registarskih pločica vozila do ispunjenja obveza iz članaka 18. do 21. ovoga Zakona, u trajanju najdulje do tri dana, uz obvezu vraćanja navedenih isprava nakon što prestanu razlozi za njihovo privremeno oduzimanje ili istekne rok na koji su isprave oduzete.

(5) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(6) Ako vozač ne postupi dobrovoljno prema izreci rješenja iz stavka 3. ovoga članka, odnosno ne preda prometnu dozvolu i registarske pločice vozila, o čemu će inspektora naplate cestarine obavijestiti nadzornik, inspektor naplate cestarine ovlašten je zatražiti asistenciju policije.

- (7) O privremenom oduzimanju prometne dozvole i registarskih pločica vozila inspektor naplate cestarine obavještava nadležno tijelo koje ih je izdalo.
- (8) Ako se u roku od osam dana od isteka roka za preuzimanje prometne dozvole i registarskih pločica vozila privremeno oduzetih po rješenju iz stavka 3. ovoga članka iste ne preuzme, bit će dostavljene tijelu koje ih je izdalo.
- (9) Inspektor naplate cestarine ovlašten je, radi sprječavanja u činjenju novih prekršaja, vozaču za kojeg postoji osnova sumnje da je počinitelj prekršaja iz ovoga Zakona naredbom odrediti mjeru opreza privremenog oduzimanja vozačke dozvole za upravljanje vozilom, najdulje do tri dana.
- (10) Inspektor naplate cestarine može, radi uručenja počinitelju prekršaja, prekršajni nalog iz stavka 2. ovoga članka, rješenje iz stavka 3. ovoga članka i naredbu iz stavka 9. ovoga članka dostaviti nadležnom nadzorniku korištenjem komunikacijskih uređaja na daljinu.
- (11) Nadzornik je tijekom obavljanja poslova iz članka 43. ovoga Zakona ovlašten dostaviti prekršajni nalog iz stavka 2. ovoga članka, rješenje iz stavka 3. ovoga članka i naredbu iz stavka 9. ovoga članka te prihvatiti predaju prometne dozvole, registarskih pločica vozila i vozačke dozvole, pod uvjetom da se dobrovoljno predaju.
- (12) O preuzimanju prometne dozvole, registarskih pločica vozila i vozačke dozvole nadzornik izdaje potvrdu, koja sadrži podatak o mjestu na kojem se privremeno oduzete isprave mogu preuzeti i rok za njihovo preuzimanje.
- (13) Ako naredbom iz stavka 9. ovoga članka odredi mjeru opreza privremenog oduzimanja vozačke dozvole, inspektor naplate cestarine obavijestit će o tome policiju radi izvršenja izrečene mjere opreza.
- (14) Privremeno oduzetu vozačku dozvolu čiju je predaju prihvatio nadzornik u skladu sa stavkom 11. ovoga članka nadzornik predaje najbližoj policijskoj postaji.
- (15) Ako vozač ne preuzme privremeno oduzetu vozačku dozvolu po isteku mjere opreza, a najkasnije u roku od tri dana od dana isteka, vozačka dozvola dostavit će se policijskoj upravi ili policijskoj postaji koja ju je izdala odnosno drugom tijelu koje ju je izdalo.

Članak 47.

Poslovi i ovlasti inspektora naplate cestarine

- (1) Inspektori naplate cestarine u sklopu provođenja nadzora iz članka 41. stavka 4. ovoga Zakona ovlašteni su:
- zaustaviti vozilo radi provedbe nadzora naplate cestarine
 - narediti vozaču da odveze vozilo do najbližeg odmorišta ili druge prikladne prometne površine
 - utvrđivati ispravnost uključenja u ESNC
 - provjeriti i narediti propisno postavljanje i upotrebu ENC uređaja
 - narediti uklanjanje uređaja koji onemogućava rad ili uzrokuje neispravan rad ENC uređaja ili ESNC-a, pri čemu su dužni izbjegavati zadiranje u dio vozila koji predstavlja prostor s obilježjima privatnosti
 - narediti vozaču da na uvid preda identifikacijski dokument u svrhu utvrđivanja njegova identiteta i prebivališta
 - zatražiti na uvid ispravu na temelju koje osoba s invaliditetom ostvaruje pravo na oslobođanje od plaćanja cestarine izdanu prema zakonu kojim se uređuju povlastice u prometu iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona
 - narediti vozaču da na uvid preda prometnu dozvolu i druge dokumente o vozilu vezane za utvrđivanje iznosa naknade cestarine
 - izdati prekršajni nalog za prekršaje iz ovoga Zakona

- rješenjem privremeno isključiti vozilo iz prometa oduzimanjem prometne dozvole i registarskih pločica vozila
- naredbom odrediti mjeru opreza privremenog oduzimanja vozačke dozvole za upravljanje vozilom
- izdati potvrdu o preuzimanju prometne dozvole, registarskih pločica vozila i vozačke dozvole, koja sadrži podatak o mjestu na kojem se privremeno oduzete isprave mogu preuzeti i rok za njihovo preuzimanje
- unositi u ESNC podatke utvrđene inspekcijskim nadzorom.

(2) Vozač je dužan postupiti po naredbi ili rješenju inspektora naplate cestarine iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Inspektor naplate cestarine ima službenu iskaznicu i značku kojima dokazuje svoje službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

(4) Obrazac i sadržaj službene iskaznice, izgled službene značke te način njihova izdavanja propisuje ministar pravilnikom.

Članak 48.

Nadzor naplate cestarine drugih državnih tijela

(1) Policijski i carinski službenici provode nadzor naplate cestarine na temelju podataka koje u sustave za obavljanje granične odnosno carinske kontrole primaju putem sučelja s ESNC-om.

(2) Nadzor koji provode policijski i carinski službenici obuhvaća:

- identifikaciju vozača i vlasnika vozila za koje je u ESNC utvrđeno neplaćanje cestarine
- pozivanje tijela nadzora iz članka 41. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona na provedbu nadzora na mjestu granične odnosno carinske kontrole
- dostavu Ministarstvu podataka o identificiranim vozačima i vlasnicima vozila za koje je utvrđeno neplaćanje cestarine.

(3) Pravilnik kojim se detaljno uređuje opseg i razmjena podataka s tijelima iz članka 41. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona donosi ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove i ministra nadležnog za carinske poslove.

Članak 49.

Dužnost davanja vjerodostojnih podataka o osobi koja je upravljala vozilom/korisniku

(1) Vlasnik vozila ili osoba koja ima pravo koristiti vozilo na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora dužni su na zahtjev Ministarstva odnosno subjekta za naplatu cestarine dati vjerodostojan podatak o identitetu osobe koja je upravljala vozilom u vrijeme upotrebe autoceste odnosno objekta pod naplatom, a za koju upotrebu je utvrđeno neplaćanje cestarine, s tim da se dostava podataka o više osoba ne smatra dostavom vjerodostojnih podataka o identitetu osobe kojoj su dali vozilo na upravljanje.

(2) Vlasnik vozila, koji je na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora vozilo dao na korištenje, dužan je na zahtjev Ministarstva odnosno subjekta za naplatu cestarine dati vjerodostojan podatak o identitetu osobe korisnika vozila.

(3) Kad je vlasnik vozila pravna osoba, podatke iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dužna je dati odgovorna osoba u pravnoj osobi.

VIII. NADZOR NAD PROVEDBOM ZAKONA

Članak 50.

Nadzor nad zakonitošću rada i nad stručnim radom

Upravni nadzor nad zakonitošću rada i nad stručnim radom na provedbi ovoga Zakona i propisa donesenih za njegovu provedbu obavlja Ministarstvo, osim nad radom policijskih i carinskih službenika koji se nadzor obavlja prema propisima o obavljanju policijskih i carinskih poslova.

Članak 51.

Inspekcijski nadzor

(1) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona obavlja tijelo državne uprave nadležno za inspekcijske poslove u cestovnom prometu.

(2) Inspekcijski nadzor iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća:

- nadzor postupanja po odredbama pravilnika iz članka 7. stavka 10. ovoga Zakona
- nadzor postupanja po članku 12. ovoga Zakona vezano za sniženja i popuste cestarine
- nadzor ispunjavanja uvjeta za poslove nadzornika iz članka 44. ovoga Zakona.

IX. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 52.

Prekršaji korisnika

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 eura do 1900,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako kao vlasnik vozila koje se koristi za obavljanje djelatnosti te pravne osobe odnosno kao osoba koja ima pravo koristiti takvo vozilo, kada se isto koristi na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora:

- prije početka i tijekom upotrebe autoceste ili objekta pod naplatom lakim vozilom ne osigura uključenje vozila u ESNC prema ENC modelu ili prema APRP modelu (članak 18. stavak 2. u vezi s člankom 18. stavkom 1. podstavkom 1.)
- prije početka i tijekom upotrebe autoceste ili objekta pod naplatom teškim vozilom ne osigura uključenje vozila u ESNC prema ENC modelu (članak 18. stavak 2. u vezi s člankom 18. stavkom 1. podstavkom 2.)
- ne ukloni iz vozila odnosno s vozila uređaj koji ometa ispravan rad ENC uređaja ili ESNC-a (članak 18. stavak 1. podstavak 3.)
- tijekom upotrebe autoceste ili objekta pod naplatom ne osigura čitljivost registarskih pločica vozila (članak 18. stavak 1. podstavak 5.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 eura do 600,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 800,00 eura do 1300,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja samostalnu djelatnost ako kao vlasnik vozila koje se koristi za obavljanje njihove djelatnosti odnosno kao osoba koja ima pravo koristiti takvo vozilo, kada se isto koristi na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora:

- prije početka i tijekom upotrebe autoceste ili objekta pod naplatom lakim vozilom ne osigura uključenje vozila u ESNC prema ENC modelu ili prema APRP modelu (članak 18. stavak 2. u vezi s člankom 18. stavkom 1. podstavkom 1.)
- prije početka i tijekom upotrebe autoceste ili objekta pod naplatom teškim vozilom ne osigura uključenje vozila u ESNC prema ENC modelu (članak 18. stavak 2. u vezi s člankom 18. stavkom 1. podstavkom 2.)
- ne ukloni iz vozila odnosno s vozila uređaj koji ometa ispravan rad ENC uređaja ili ESNC-a (članak 18. stavak 1. podstavak 3.)

– tijekom upotrebe autoceste ili objekta pod naplatom ne osigura čitljivost registarskih pločica vozila (članak 18. stavak 1. podstavak 5.).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 eura do 600,00 eura kaznit će se fizička osoba vozač vozila ako:

– prije početka i tijekom upotrebe autoceste ili objekta pod naplatom lakim vozilom ne osigura uključenje vozila u ESNC prema ENC modelu ili prema APRP modelu (članak 18. stavak 1. podstavak 1.)

– prije početka i tijekom upotrebe autoceste ili objekta pod naplatom teškim vozilom ne osigura uključenje vozila u ESNC prema ENC modelu (članak 18. stavak 1. podstavak 2.)

– ne ukloni iz vozila odnosno s vozila uređaj koji ometa ispravan rad ENC uređaja ili ESNC-a (članak 18. stavak 1. podstavak 3.)

– tijekom upotrebe autoceste ili objekta pod naplatom ne osigura čitljivost registarskih pločica vozila (članak 18. stavak 1. podstavak 5.)

– ne osigura uključenje u ESNC za vozilo koje se koristi za obavljanje djelatnosti pravne osobe, fizičke osobe obrtnika ili osobe koja obavlja samostalnu djelatnost, a za koje vozilo vlasnik odnosno osoba koja ga ima pravo koristiti na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora nije izvršila obvezu uključanja u ESNC (članak 18. stavak 3.).

(5) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, kada je fizička osoba kandidat za vozača, a prekršaj iz stavka 4. ovoga članka je počinjen za vrijeme osposobljavanja kandidata za vozača u upravljanju vozilom ili tijekom polaganja vozačkog ispita, novčanom kaznom u iznosu od 300,00 eura do 600,00 eura kaznit će se instruktor vožnje.

(6) Nema prekršaja iz stavka 1. podstavaka 1. i 2. ovoga članka, iz stavka 3. podstavka 1. i 2. ovoga članka te iz stavka 4. podstavaka 1. i 2. ako je naplata cestarine provedena u skladu s člankom 16. stavkom 9. ovoga Zakona.

Članak 53.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 eura do 1900,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je korisnik ENC uređaja subjekta za naplatu cestarine ako prilikom preuzimanja ENC uređaja i uključanja u ESNC preda netočne podatke ili priloži nevjerodostojnu dokumentaciju o vozilu (članak 20. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 eura do 600,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 800,00 eura do 1300,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja samostalnu djelatnost, ako je prekršaj počinjen u obavljanju djelatnosti.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 eura do 600,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba korisnik ENC uređaja.

Članak 54.

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 eura do 600,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja ne postupi prema znaku ili zahtjevu nadzornika (članak 43. stavak 3.).

Članak 55.

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 eura do 600,00 eura kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja ne postupi po naredbi ili rješenju inspektora naplate cestarine (članak 47. stavak 2.).

Članak 56.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 eura do 1900,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja, kao vlasnik ili korisnik vozila na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora, na zahtjev Ministarstva odnosno subjekta za naplatu cestarine nije dala vjerodostojan podatak o identitetu osobe koja je upravljala vozilom u vrijeme korištenja autoceste ili objekta pod naplatom (članak 49. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 eura do 1900,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja kao vlasnik vozila koje vozilo je na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora dala na korištenje, nije na zahtjev Ministarstva odnosno subjekta za naplatu cestarine dala vjerodostojan podatak o identitetu osobe korisnika (članak 49. stavak 2.).

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 eura do 600,00 eura kaznit će se za prekršaje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 800,00 eura do 1300,00 eura kaznit će se za prekršaje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja samostalnu djelatnost, koja je vlasnik vozila ili korisnik vozila na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 eura do 600,00 eura kaznit će se za prekršaje iz stavaka 1. i 2. ovoga članka fizička osoba vlasnik vozila ili korisnik vozila na temelju ugovora o leasingu ili sličnog ugovora.

Članak 57.

Prekršajna odgovornost subjekata za naplatu cestarine

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 eura do 10.000,00 eura kaznit će se za prekršaj subjekt za naplatu cestarine ako:

– ne pribavi suglasnost ministra na odluku o popustima ili sniženju cestarine odnosno odluku o popustima ili sniženju cestarine ne donese na način određen ugovorom o koncesiji (članak 12. stavak 4.)

– u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 13. stavka 3. ovoga Zakona ne donese opće uvjete poslovanja (članak 13. stavak 1. i članak 63. stavak 3.)

– poslove nadzornika povjeri osobi koja ne ispunjava jedan ili više uvjeta propisanih u članku 44. stavku 1. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 eura do 1000,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 58.

Započeti postupci

Postupci započeti po odredbama Zakona o cestama (»Narodne novine«, br. 84/11., 22/13., 54/13., 148/13., 92/14., 110/19., 144/21., 114/22., 4/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 133/23.) do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama toga Zakona.

Članak 59.

Nastavak korištenja ENC uređaja kupljenih prije uspostave ESNC-a

(1) Subjekti za naplatu cestarine dužni su vlasnicima ENC uređaja koji su kupljeni prije uspostave ESNC-a najkasnije s danom početka rada ESNC-a osigurati uključenje ENC uređaja u ESNC po ENC modelu iz članka 16. stavaka 7. i 8. ovoga Zakona.

(2) Na vlasnika ENC uređaja iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na korisnika ENC uređaja.

Članak 60.

Izuzeća za važeće ugovore o koncesiji

(1) Odredbe članka 7. stavka 1. te članaka 9., 10. i 11. ovoga Zakona ne primjenjuju se na koncesijske cestarine koje se naplaćuju sukladno ugovorima o koncesiji sklopljenim prije dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji i ugovorima o koncesiji sklopljenim prije 24. ožujka 2022., do isteka roka na koji su ugovori o koncesiji sklopljeni, osim ako budu bitno izmijenjeni u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju koncesije.

(2) Odredba članka 25. stavka 1. ovoga Zakona ne primjenjuju se kada je ugovorima o koncesiji sklopljenim prije dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji odnosno ugovorima o koncesiji sklopljenim prije 24. ožujka 2022. ugovoreno drukčije, do isteka roka na koji su ugovori o koncesiji sklopljeni, osim ako budu bitno izmijenjeni u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju koncesije.

(3) Obavljanje poslova iz članka 41. stavka 3. ovoga Zakona može se ugovoriti s pravnom osobom s kojom je u skladu s ugovorom o koncesiji sklopljenim prije dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji odnosno ugovorom o koncesiji sklopljenim prije 24. ožujka 2022. ugovoreno obavljanje poslova naplate cestarine, do isteka roka na koji su ugovori o koncesiji sklopljeni, osim ako budu bitno izmijenjeni u skladu s odredbama zakona kojim se uređuju koncesije.

Članak 61.

Obveza sklapanja ugovora o pružanju usluge EENC-a

Pružatelj usluge EENC-a koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona ima sklopljen ugovor za pružanje usluge EENC-a barem za jedno područje EENC-a u Republici Hrvatskoj i subjekt za naplatu cestarine koji s tim pružateljem usluge EENC-a nema sklopljen ugovor za svoje područje EENC-a, obvezni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona sklopiti ugovore o pružanju usluge EENC-a.

Članak 62.

Izuzeća za pružatelje usluge EENC-a za opremu u vozilu

(1) Iznimno od odredbe članka 27. stavka 4. ovoga Zakona, oprema u vozilu koja se služi tehnologijom satelitskog određivanja položaja ne mora biti kompatibilna s uslugama određivanja položaja koje pružaju sustav Galileo i Europski geostacionarni navigacijski sustav (EGNOS) ako je stavljena na tržište prije 19. listopada 2021.

(2) Pružatelji usluge EENC-a mogu, najduže do 31. prosinca 2027., korisnicima vozila čija najveća dopuštena masa ne prelazi 3,5 tone staviti na raspolaganje opremu u vozilu koja je prikladna samo za upotrebu s mikrovalnom tehnologijom na frekvenciji 5,8 GHz, za upotrebu u područjima EENC-a, za koja nisu potrebne tehnologije satelitskog određivanja položaja ili mobilnih komunikacija.

Članak 63.

Donošenje provedbenih propisa

(1) Vlada će donijeti odluke iz članka 5. stavka 6., članka 10. stavka 4. i članka 11. stavka 4. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar će donijeti pravilnike iz članka 5. stavka 7., članka 7. stavka 10., članka 13. stavka 3., članka 15. stavka 6., članka 23. stavka 8., članka 28. stavka 16., članka 32. stavka 4., članka 39. stavka 7., članka 41. stavka 8., članka 42. stavka 7., članka 44. stavka 10., članka 47. stavka 4. i članka 48. stavka 3. ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Subjekti za naplatu cestarine donijet će opće uvjete poslovanja iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 13. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 64.

(1) Stupanjem na snagu odluke iz članka 5. stavka 6. ovoga Zakona prestaje važiti Odluka o naplati naknade (cestarine) za uporabu autocesta ili pojedinih cestovnih objekata na državnim cestama (»Narodne novine«, br. 36/09.).

(2) Stupanjem na snagu pravilnika iz članka 7. stavka 10. ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o cestarini (»Narodne novine«, br. 130/13., 122/14., 96/17., 151/22., 88/24. i 110/25.).

(3) Stupanjem na snagu pravilnika iz članka 23. stavka 8. ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o ostvarivanju prava na nadoknadu iznosa godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine za uporabu autocesta i objekata s naplatom (»Narodne novine«, br. 55/24.).

(4) Stupanjem na snagu pravilnika iz članka 28. stavka 16. ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o registraciji pružatelja usluge EENC u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine«, br. 28/22.).

(5) Stupanjem na snagu pravilnika iz članka 32. stavka 4. ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o metodologiji za izračun naknade za pružatelje usluge EENC (»Narodne novine«, br. 28/22. i 49/22.).

(6) Stupanjem na snagu pravilnika iz članka 39. stavka 7. ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o podacima kod automatiziranog pretraživanja evidencija o vozilima i vlasnicima ili korisnicima vozila (»Narodne novine«, br. 28/22. i 88/24.).

(7) Stupanjem na snagu pravilnika iz članka 42. stavka 7. ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o pisanoj obavijesti o neplaćanju cestarine (»Narodne novine«, br. 28/22. i 55/22.).

Članak 65.

Uređenje međusobnih odnosa subjekata za naplatu cestarine

U mjeri u kojoj su jedni na druge ovim Zakonom upućeni, subjekti za naplatu cestarine dužni su urediti međusobna prava i obveze vezano za primjenu ovoga Zakona, u roku od 90 dana od njegova stupanja na snagu.

Članak 66.

Prestanak važenja propisa

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti članak 1.a stavak 1. točke 5. i 9., članak 9. stavci 1. do 18. i stavci 22. i 23., članak 9.c, članak 10., članak 10.a, članak 11., članak 11.a, članak 12., članak 12.a, članak 13., članak 13.a, članak 14., članak 14.a, članak 14.b, članak 15., članak 75. stavak 5., članak 112. stavak 1. točka 9. i članak 113 stavak 1. točka 1. Zakona o cestama (»Narodne novine«, br. 84/11., 22/13., 54/13., 148/13., 92/14., 110/19., 144/21., 114/22., 4/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 133/23.).

(2) Odredbe članka 2. stavka 1. točke 22., članka 9. stavaka 19, 20. i 21., članka 89.a, članka 90. u dijelu koji se odnosi na cestarinu i članka 115. Zakona o cestama (»Narodne novine«, br. 84/11., 22/13., 54/13., 148/13., 92/14., 110/19., 144/21., 114/22., 4/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 133/23.) prestaju važiti 1. ožujka 2027.

Članak 67.

Stupanje na snagu

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim odredbi članka 14., članka 15. stavaka 1. do 5., članaka 16. do 22., članka 23. stavaka 1. do 7., članaka 24. do 27., članka 28. stavaka 1. do 15., članaka 29. do 31., članka 32. stavaka 1., 2. i 3., članaka 33. do 37., članka 38. stavaka 1. do 9., članka 39. stavaka 1. do 6., članka 40., članka 41. stavaka 1. do 7., članka 42. stavaka 1. do 6., članka 43., članka 44. stavaka 1. do 9., članaka 45. i 46., članka 47. stavaka 1., 2. i 3., članaka 48. i 49. te članaka 52. do 57., koji stupaju na snagu 1. ožujka 2027.